

Pædagogisk læreplan 2013/14

For Distrikt Vest

Institutioner i Distrikt Vest:

Junglen

Lundebo

Nørregården

Møllehaven

Vesterbo

Indhold

1. INDLEDNING MED INTRODUKTION AF DISTRIKT VEST (ORGANISERING OG STRUKTUR)	6
1.A. PROCES	7
1.B. BESKRIVELSE AF DISTRIKT VEST	7
1.C. FORÆLDRESAMARBEJDE	8
2. FÆLLES OVERORDNET MÅLSÆTNING	8
2.A. ANERKENDELSE	9
2.B. OMSORG/TRYGHEDE	9
2.C. NÆRVÆR	9
3. PÆDAGOGISKE PRINCIPPER	10
3.A. LIGEVÆRDIGHED	10
3.B. FÆLLESSKAB	11
4. LÆRINGSFORSTÅELSE	11
2.VOKSENSTØTTET LÆRING	13
4.A. BESKRIVELSE AF INSTITUTIONENS LÆRINGSRUM	14
4.B. INNOVATION	15
4.C. DIGITAL	15
5.INKLUSION OG BØRN MED SÆRLIGE BEHOV, HERUNDER TOSPROGEDE BØRN	16
5.A. INKLUSION	16
5.B. BØRN MED SÆRLIGE BEHOV OG TOSPROGEDE BØRN	16
5.C. INSTITUTIONENS MULIGHEDER FOR AT STØTTE OP OM INKLUSION, BØRN MED SÆRLIGE BEHOV, HERUNDER TOSPROGEDE	17
6. BARNETS FØRSTE TID I INSTITUTIONEN	18
7. OVERGANG FRA VUGGESTUE/DAGPLEJE TIL BØRNEHAVE	18
8. OVERGANG FRA BØRNEHAVE TIL SFO/SKOLE	19
OVERORDNEDE LÆREPLANSTEMAER FOR DISTRIKT VEST	20
SPROGLIGE KOMPETENCER	21
KROP OG BEVÆGELSE	23
SOCIALE KOMPETENCER	24
NATUR OG NATURFÆNOMENER	25

FAKTA OM DISTRIKTETS INSTITUTIONER

FAKTA – JUNGLEN	27
TEMA:	31
BØRNEGRUPPE:	31
TIDSPERIODE:	31
LÆRINGSMÅL:	31
TEGN PÅ LÆRING:	31
METODER OG AKTIVITETER:	31
TEMA:	32
BØRNEGRUPPE:	32
TIDSPERIODE:	32
EVALUERINGSSPØRGSMÅL:	32
DOKUMENTATION - METODE	32
DOKUMENTATION – INDSAMLING	32
TEMA:	33
BØRNEGRUPPE:	33
TIDSPERIODE:	33
LÆRINGSMÅL:	33
TEGN PÅ LÆRING:	33
METODER OG AKTIVITETER:	33
TEMA:	33
BØRNEGRUPPE:	33
TIDSPERIODE:	33
EVALUERINGSSPØRGSMÅL:	33
DOKUMENTATION - METODE	33
DOKUMENTATION – INDSAMLING	33
FAKTA – LUNDEBO	34
TEMA:	37
BØRNEGRUPPE:	37
TIDSPERIODE:	37
LÆRINGSMÅL:	37
TEGN PÅ LÆRING:	37
METODER OG AKTIVITETER:	37
TEMA:	38
BØRNEGRUPPE:	38
TIDSPERIODE:	38
EVALUERINGSSPØRGSMÅL:	38
DOKUMENTATION - METODE	38
DOKUMENTATION – INDSAMLING	38
TEMA:	39
BØRNEGRUPPE:	39
TIDSPERIODE:	39
VURDERING OG OPFØLGNING:	39
TEMA:	40
BØRNEGRUPPE:	40
TIDSPERIODE:	40
LÆRINGSMÅL:	40

TEGN PÅ LÆRING:	40
METODER OG AKTIVITETER:	40
TEMA:	41
BØRNEGRUPPE:	41
TIDSPERIODE:	41
EVALUERINGSSPØRGSMÅL:	41
DOKUMENTATION - METODE	41
DOKUMENTATION – INDSAMLING	41
TEMA:	42
BØRNEGRUPPE:	42
TIDSPERIODE:	42
VURDERING OG OPFØLGNING:	42
FAKTA – NØRREGÅRDEN	43
TEMA:	45
BØRNEGRUPPE:	45
TIDSPERIODE:	45
LÆRINGSMÅL:	45
TEGN PÅ LÆRING:	45
METODER OG AKTIVITETER:	45
EVALUERINGSSPØRGSMÅL:	45
DOKUMENTATION - METODE	45
DOKUMENTATION – INDSAMLING	45
TEMA:	46
BØRNEGRUPPE:	46
TIDSPERIODE:	46
LÆRINGSMÅL:	46
TEGN PÅ LÆRING:	46
METODER OG AKTIVITETER:	46
EVALUERINGSSPØRGSMÅL:	46
DOKUMENTATION - METODE	46
DOKUMENTATION – INDSAMLING	46
FAKTA – MØLLEHAVEN	47
TEMA:	50
BØRNEGRUPPE:	50
TIDSPERIODE:	50
LÆRINGSMÅL:	50
TEGN PÅ LÆRING:	50
METODER OG AKTIVITETER:	50
TEMA:	51
BØRNEGRUPPE:	51
TIDSPERIODE:	51
EVALUERINGSSPØRGSMÅL:	51
DOKUMENTATION - METODE	51
DOKUMENTATION – INDSAMLING	51
TEMA:	52
BØRNEGRUPPE:	52
TIDSPERIODE:	52
LÆRINGSMÅL:	52
TEGN PÅ LÆRING:	52
METODER OG AKTIVITETER:	52
DOKUMENTATION – INDSAMLING	53

FAKTA – VESTERBO	54
TEMA:	56
BØRNEGRUPPE:	56
TIDSPERIODE:	56
LÆRINGSMÅL:	56
TEGN PÅ LÆRING:	56
METODER OG AKTIVITETER:	56
TEMA:	57
BØRNEGRUPPE:	57
TIDSPERIODE:	57
EVALUERINGSSPØRGSMÅL:	57
DOKUMENTATION - METODE	57
DOKUMENTATION – INDSAMLING	57
<u>EVALUERING AF PLP 2010 – TIDLIGERE TROLDELUNDEN (+MØLLEHAVEN FRA TIDLIGERE SIRIUS)</u>	58

1. Indledning med introduktion af Distrikt Vest (organisering og struktur)

Dette er Distrikt Vest's fælles pædagogiske læreplan. Med denne pædagogisk læreplan ønsker vi at vise hvem vi er – og hvad det er for et pædagogisk arbejde vi laver for og med børnene.

Denne pædagogiske læreplan består af en fællesdel og en institutionsdel. I fællesdelen introduceres læseren til Distrikt Vest og processen omkring PLP, samt forventninger og syn på forældresamarbejdet.

Fællesdelen beskriver ligeledes de overordnede værdier, principper, læringsforståelsen og læreplanstemaerne. Definitionen af læreplanstemaerne tjener det formål, at være den forståelse vi anvender, når vi tolker på de institutionsvalgte konkrete projekter og aktiviteter.

I fællesdelen er der en samlet beskrivelse af arbejdet med børn med særlige behov (inklusion). Institutionens konkrete arbejde med inklusion og læreplanstemaerne fremgår af de vedlagte EVA skemaer.

Overgangen mellem vuggestue/dagpleje til børnehave og børnehave til sfo/skole er alene beskrevet i fællesdelen, idet det i store træk foregår på samme måde i de forskellige institutioner.

I institutionsdelen er der fakta oplysninger om den enkelte institution og en nærmere beskrivelse af institutionens indsats i forhold til sprogstimulering af både et-sprogede og to-sprogede børn.

Alle institutioner har beskrevet konkrete projekter fordelt som 0-3 og 3-6 årige (Vesterbo alene 3-6 årige, da de ikke modtager vuggestuebørn) med henblik på at arbejde målrettet med inklusion og læreplanstemaerne. EVALueringen af PLP 2010 er sidst i dette dokument.

Den pædagogiske læreplan er et arbejdsredskab for de ansatte i Distrikt Vest.

1.A. PROCES

Vi har valgt, at arbejde med dette års pædagogiske læreplan på følgende måde: En gruppe bestående af medarbejdere og ledere har fra maj til september, sammen struktureret arbejdet med PLP for 2013/14 med baggrund i den nye skabelon for PLP i Greve kommune. (politisk godkendt i maj 2012) Der er sket en orientering til medarbejderne om, at PLP- gruppen vil udarbejde en plan for forløbet og efterfølgende drøfte forskellige emner på personalemøder samt i vores lokale MED. Gruppen har diskuteret og fordelt skriveprocessen med hinanden og sammen haft ansvaret for fællesdelen og beskrivelsen af de pædagogiske læreplaner. Den del der vedrører den enkelte institution er udarbejdet på institutionsniveau.

2 ledere har ansvaret for at sammenskrive den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen vil blive orienteret om den pædagogiske læreplan.

1.B. BESKRIVELSE AF DISTRIKT VEST

Distrikt Vest består af 4 integrerede institutioner, Lundebo, Junglen Møllehaven og Nørregården samt Idrætsbørnehaven Vesterbo.

Lundebo er normeret til 100 enheder. Profil: Natur og Bevægelse

Junglen er normeret til 100 enheder. Profil: Sang og Bevægelse

Møllehaven er normeret til 122 enheder. Profil: Kultur og Kreativitet

Nørregården er normeret til 78 enheder. Profil: Sang og Musik

Vesterbo er normeret til 51 enheder, inkl. Busgruppe. Profil: Idræt

DistriktsVest's opgave er, at sikre et udviklende dagtilbud, jf. lov om Dagtilbud og Greve Kommunes retningslinjer på området, for børn i 0-6 års alderen.

Greve Kommunes pladsanvisning anviser børn til Distrikt Vest.

Distriktet er underlagt Lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (Dagtilbudsloven), mål og rammer for dagtilbud i Greve Kommune samt Børne- og ungepolitikken.

Distrikt Vest har en fleksibel normering på baggrund af et aftalt enhedstal som indgås hvert efterår for det kommende kalenderår og modtager en fast pris pr. barn pr. år (pengene følger barnet).

Hvilket betyder at børneantal samt personaletimer er varierende.

1.C. FORÆLDRESAMARBEJDE

I

Distrikt Vest vægter den daglige forældrekontakt høj, bl.a. sparrer vi med forældrene om barnets trivsel i hverdagen samt, hvis der opstår problemstillinger, som forældrene gerne vil have et råd om. Forældresamtaler tilbydes efter behov. Institutionerne har hver især beskrevet hvorledes forældresamarbejdet foregår. Dette vil der kunne hentes mere udførlig information om i institutionen.

Vi har en forventning om at forældre holder sig orienterede via opslag, foldere m.m.

Distriktet har en forældrebestyrelse der er fælles for de 6 institutioner. Bestyrelsen er med til at fastsætte principper for institutionernes arbejde og for anvendelsen af budgetrammen indenfor de af greve Kommune fastsatte mål og rammer

Udover forældrebestyrelsen, er der i den enkelte institution mulighed for at etablere et festudvalg, som aktivt kan deltage med praktiske ting. Jævn før ”Forretningsorden for bestyrelsen i Distrikt Vest”.

Personalet har tavshedspligt, hvilket betyder, at al kommunikation med forældre kun kan omhandle forældrenes egne børn. Tavshedspligten betyder også at vi skal informere forældre og indhente samtykke, før vi taler med andre fagpersoner om navngivne børn

2. Fælles overordnet målsætning

Værdier, pædagogiske principper og læringsforståelse i Distrikt Vest

Værdier

Vi har valgt at sætte fokus på følgende tre værdier, fordi netop de er en forudsætning for at skabe bla. Læring, atmosfære, tillid mfl.

2.A. ANERKENDELSE

Hverdagsfortælling:

Det er spisetid, alle børn i vuggestuen skal op at sidde ved bordet.

Den voksne: "I skal alle sætte jer til bords"

Pige 2, år (x) løber hen mod bænken, en anden pige y kommer først og tager den sidste plads.

X vender ryggen til og bliver stående på gulvet.

Den voksne: "Du skal også op at sidde"

X bliver fortsat stående med ryggen til.

Den voksne går hen til pigen: "Jeg tor du blev ked af at du ikke kom først op og fik plads på bænken..."

"Det kan jeg godt forstå, men nu skal vi alle spise og der er en plads her på stolen, ved siden af mig"

Historien illustrerer, hvordan den voksne sætter ord på de følelser, som den voksne tænker, at pigen føler. Det er når vi sætter os i barnets sted vi taler om anerkendelse. Samtidig er den voksne også konsekvent, idet den voksne fastholder, at der nu skal spises, men også i stand til vise barnet muligheder ved at føre pigen ud af følelsen af, at være ked af det og pege frem på en anden gang, hvor hun kan sidde på bænken. På den måde lærer barnet at forhindringer kan overvindes.

2.B. OMSORG/TRYGHEDE

Hverdagsfortælling:

Vi sidder omkring morgenbordet. Mor og 2 drenge kommer ind på stuen. Lillebror er på armen og storebror går hen til bænken for at sætte sig.

Vi hilser godmorgen. Mor står lidt med lillebror og beslutter sig for at sætte ham i højstolen.

Lillebror græder, trækker benene op under sig. Jeg tilbyder, at tage imod lillebror. Lillebror græder, jeg tager ham ind til mig og trøster ham. Lillebror falder til ro og er klar til at få morgenmad.

2.C. NÆRVÆR

Vi bestræber os på, at være nærværende voksne i kontakten til både børn og voksne i løbet af dagen. Relationer skabes i det daglige nærvær. Vi lytter til den, der taler og lader os ikke afbryde, men fortæller pænt, at de lige må vente et øjeblik.

Nærvær er for os et mellemmenneskeligt anliggende, hvor vi som ansvarlige voksne skaber relationer ved at kommunikere, dele oplevelser, skabe mening og åbne op for mulige fællesskaber. Nærvær og berøring mellem voksen og barn stimulerer barnets opmærksomhed og udvikler barnets selvbevidsthed. Nærvær og omsorg er med til at skabe en tryk base i barnet, hvorfra barnet kan udvikle sig og være i stand til at tage ny læring til sig.

3. Pædagogiske principper

3.A. LIGEVÆRDIGHED

Uanset alder, tror vi på, at børnene har brug for tydelige voksne, som er opmærksomme på, at børnene både kan og skal have lov til at selv at bestemme, velvidende at det er os som de voksne som har ansvaret. Børnene skal lære at forholde sig til sig selv og andre børn/voksne, hvilket er en vigtig del af den personlige samt sociale læring. De skal lære, at de er en del af en gruppe, hvorfor det er vigtigt, at de lytter og tager hensyn og tager ansvar for egne handlinger.

Det er vigtigt, at børnene, med hjælp fra de voksne, har mulighed for at sætte præg på deres hverdag i institutionen gennem reelle valgmuligheder og medbestemmelse.

Dette arbejde gøres blandt andet ved at være opmærksom på, hvad der rører sig i børnegruppen, så de voksne kan tage udgangspunkt i børnenes interesser.

Gennem fri leg, planlagte aktiviteter og hjælp fra de voksne, skal børnene lære at samarbejde, forhandle og indgå aftaler med børn og voksne.

Hverdagsfortælling:

Det er frugt tid i børnehaven. Børnene sidder på gulvet i en rundkreds.

Den voksne: "Hvad bestemmer børnene her i børnehaven"

Der er stille en tid.

Dreng 3 år: "Jeg bestemmer over mit værelse derhjemme"

Den voksne: "Ja, det bestemmer du derhjemme, er der noget i bestemmer her i børnehaven"?

Pige 5 år: "Vi bestemmer selv, hvem vi vil lege med"

Pige 4,11 år "Vi bestemmer hvor vi vil lege henne og hvad vi leger med"

Fortællingen viser os, at de to piger oplever, at de selv kan vælge de relationer de ønsker at indgå i, og at legen kan foregå der, hvor de har lyst.

Institutionen har åbne døre og er funktionsopdelt, måske dette pædagogiske miljø er særlig fordrende for, at der opstår legerelationer idet de kan foregå på tværs af grupper og dermed understøtte udviklingen af de sociale kompetencer. Eksemplet giver anledning til, for de voksne, at reflektere mere over børneperspektivet, hvad bestemmer børnene egentlig her i børnehaven? og hvordan kan vi undersøge mere om det?

3.B. FÆLLESSKAB

Hverdagsfortælling:

Der er sat to staffelier op i værkstedet. Der kan males fra begge sider. Dreng(X) står ved siden af dreng(y) Z står på den anden side af staffeliet. De maler alle 3 koncentreret.

Y siger: "jeg maler med blå"

X kigger og siger: "ja det gør du" "Er det himlen"?

Y: "ja"

X: "Det er flot"

Z går hen til de to drenge og kigger. Han går tilbage til sit maleri.

I børnegruppen er x en dreng med særlige behov. Det er en særlig udfordring for denne dreng at være i sociale relationer. Når han er sammen med flere børn og der er mange om at bestemme, bliver det svært for ham og han reagerer nogle gange med at blive vred eller slå ud. De andre børn, især de yngre kan blive skræmte for ham og de udtrykker nogle gange: "X, han slår" drengen bliver af samme årsag ikke altid budt med ind i fællesskabet.

Ovenstående eksempel fra værkstedet illustrer, hvordan de voksne ved tilrettelagte aktiviteter (noget fælles tredje) kan sikre, at der på samme tid passes på et barn med særlige behov samtidig med, at han bliver en del af fællesskabet.

4. Læringsforståelse

- Se hvor børnene har deres opmærksomhed, lyt til deres stemme og giv dem rum til deres oplevelser.

Læring er en proces, der medfører ændringer i barnet, i retning af øget viden og kompetence som udvider mulighederne for selvbestemmelse og selvstændighed.

Alle børn har ressourcer og er aktive medskabere af eget liv. Barnet er medskaber af sin egen læring, en proces som det pædagogiske personale skal støtte, guide og udfordre, hvad enten der er tale om planlagte aktiviteter eller spontant opståede situationer. De voksne skal være det *stillads* som giver børnene rettighederne til egne oplevelser og som støtter børnenes intentioner gennem anerkendelse.

Gennem respekt, omsorg og nærvær mellem barn og voksen sker en læring. Børnene lærer af hinanden ved at iagttage, efterligne og ved at deltage i det sociale fællesskab. Vi tænker i pædagogisk læring frem for skole læring.

Det er vigtigt at børnene lærer, at kunne begå sig socialt. Dette sker blandt andet gennem respekt for hvert enkelt barn, hvor vi tager barnet alvorligt og giver det lov til at udtrykke følelser og tanker. De voksnes opgave i forhold til børns læring ligger i at støtte, lede og udfordre barnet. Vi skal skabe miljøer, hvor barnet kan være nysgerrigt, undersøgende og selv være medskaber af egen læringsproces.

Vi ønsker at støtte det enkelte barn i dets udvikling og presser ikke barnet til noget det endnu ikke tør eller magter. Vi vil støtte og hjælpe barnet til at turde lidt mere.

Beskrivelse af læringsrum

1. Voksenskabt læring: Den voksne går foran barnet.
2. Voksenstøttet læring: Den voksne går ved siden af barnet.
3. Leg og spontane oplevelser: Den voksne går bag barnet.

Voksenskabt læring

Den voksne går foran barnet.

Vi har lige fået formiddagsfrugt og børnene løber rundt og råber inde på stuen. En voksen går og vasker borde imens en anden er ude på badeværelset. To af børnene begynder at skændes om legetøj da ”T” kalder børnene til sig.

(T); ”Kom børn I må gerne stille jer i en rundkreds”.

Børnene stiller sig foran hende og hun tager armene i vejret.

(T); "Nu hiver vi sjippetorvene ned også hopper vi".

Børnene efterligner hende og hiver torvene ned.

(T); "Så sjipper vi"!

Børnene sjipper i luften og griner.

(T); "Okay så lægger vi sjippetorvene ned. Skal vi cykle?"

Børnene griner og nikker. De lægger sig alle sammen ned på ryggen og cykler med benene.

(T); "Det var flot og hvor kan I cykle stærkt"!

Et af børnene nævner svømme.

(T); "Vil I gerne svømme også"? Børnene nikker.

(T); "Okay så læg jer på maven så svømmer vi".

Børnene lægger sig på maven og begynder at svømme og plaske med fødderne.

(*"Svømme Svømme Svømme, Plaske plaske plaske, vinke her, vinke der...."*)

Jeg lægger mig ned og plasker med...

2.Voksenstøttet læring

Den voksne går ved siden af barnet. Hverdagsfortælling fra vuggestue

A leger med garage og biler.

B nærmer sig A og A går i forsvarsposition. Jeg siger: "B vil gerne være med til at lege med biler, må han gerne det?".

A bliver glad og han begynder at lege med biler sammen med B.

3. Leg og spontane oplevelser:

Den voksne går bag barnet. Hverdagsfortælling:

Der er 3 store drenge, der leger sammen ude på legepladsen. To af drengene skal på camping i weekenden og de har derfor bygget sig en campingvogn ud af et bord, to bænke og en masse mælkekasser. Jeg kommer hen forbi dem og har en af pigerne i hånden. De er straks meget ivrige efter at fortælle mig om campingvognens opbygning.

Her er, hvor man styrer og heromme bagved er der en spiseplads og nede bag i er der soveplads. Den ene dreng spørger om jeg ikke vil med ud at køre og viser mig, hvor jeg skal sidde. Pigen, jeg havde i hånden får også lov til at komme med. Jeg spørger dem om, hvor vi skal køre hen og den ene siger, at vi skal køre til Bonbonland. God idé, siger jeg og spørger om det tager lang tid? Nej,

nej, svarer de hurtigt, vi er der nu. Og den anden dreng siger; nu skal vi om bag i campingvognen og spise frokost.

Vi sætter os alle ved bordet bag i campingvognen og den ene af drengene kaster sig op på bordet og siger, at han er en kylling, I skal spise mig. Ih, hvor lækkert siger jeg og vi går alle i gang med at spise kyllingelår, og kyllingevinger. Drengen synes, der er sjovt at blive spist, han griner. Tak for mad, siger jeg, nu skal vi da vist i Bonbonland. Det kan du gøre, siger drengene, vi skal ned at sove i vores campingvogn og så lægger de sig ned på græsset bagerst i campingvognen. Drengene er så optaget af deres leg i campingvognen og jeg kan mærke, at jeg kan trække mig stille og roligt væk fra legen.

Jeg går videre rundt på legepladsen og kommer tilbage igen efter et stykke tid. Drengene har fundet nogle røde madrasser, men de har svært ved selv at få dem lagt henover campingvognen. Vil du ikke hjælpe os, vi skal lave en seng og der skal være mørkt. Jeg hjælper dem med at få madrassen henover kasserne. De hjælper også selv til og nu er den mørke hule klar, så de kan gå i seng. Det udvikler sig til, at drengene forvandler sig til løver inde under madrassen. Drengene leger længe samme sted og da jeg senere kommer forbi er der kommet flere med i legen. De har fundet en folder fra den campingplads, de skal på. Og nu leger de, at folderen er et skattekort. De bevæger sig væk fra campingvognen og ud på legepladsen for at finde skatten.

4.A. BESKRIVELSE AF INSTITUTIONENS LÆRINGSRUM

Der er voksenstyrede aktiviteter, hvor barnet ikke har så stor indflydelse på indhold og form, så er der det læringsrum, hvor barnet har stor indflydelse, men bruger den voksnes støtte og til sidst er der læringsrummet, hvor barnet har den fulde indflydelse og den voksne følger barnet.

Hverdagen er en god blanding af alle tre læringsrum.

De voksnes opgave i forhold til børns læring ligger i at støtte, lede og udfordre barnet. Vi skaber miljøer, hvor barnet kan være nysgerrigt, kan undersøge og selv være medskabere af egen læringsproces.

Børnene skal lære at respektere hinandens forskelligheder. På den måde forbygger vi blandt andet mobning. Samtidig styrker det deres sociale samvær.

Vi skal være gode til at læse børnenes behov og reagere derefter. Hvad er det, som interesserer det enkelte barn eller den enkelte gruppe? Derved kan vi styrke det enkelte barns eller gruppes behov.

Det giver børnene godt selvværd og selvtillid.

Derfor vælger vi nogle gange at dele børnene i grupper. Storbørns gruppe, mellembørns gruppe eller småbørns gruppe. På den måde kan vi bedre tilgodese den enkelte gruppes behov, og planlægge aktiviteter derefter. Andre gange deler vi børnene op på tværs af alder, i pige- og drengegrupper, da piger og drenge også har forskellige interesser og behov.

Drengene har nogle gange brug for lidt mere ”vilde” lege. Noget hvor der er ”gang i”. Lege hvor de kan få love at bruge deres fysik mere. Det er vores job som personale at tilgodese de behov.

Vi vælger derfor at planlægge nogle aktiviteter, som dækker deres behov. Det kan f.eks. være lege som fodbold, boldhockey osv. På den måde lærer vi dem også at spille efter regler, vi lærer dem om hvordan man omgår hinanden på en positiv måde, hvad der betyder at være en god kammerat og et vigtigt element som team ånd og samarbejde. Det styrker det enkelte barns selvtillid og forbygger mobning.

Pigerne har også nogle gange brug for at sætte ”farten” lidt ned. Og det skal der også være plads til. Personalet vælger derfor at planlægge aktiviteter som dækker det behov. Det kan for eks. være forskellige former for gymnastik, aerobic, rolle lege, papir klip m.m. Her er der også en rig mulighed for at støtte op om det sociale samvær, kammeratskab, og hjælpsomhed. Dette er også en generel forebyggelse af mobning.

4.B. INNOVATION

Børn er nysgerrige og har ofte en anden forestilling om, hvordan tingene hænger sammen end os voksne. Vi skal turde gribe fat i børnenes ideer og tanker og se på dem som små innovative og kreative projekter. Vi skal turde gribe fat i hinandens ideer, som måske ved første øjekast virker umulige at realisere, vi skal turde at afprøve noget nyt og lade os inspirere af det, der sker. Nogle gange kan det måske være nødvendigt at bryde de regler, der er gældende i institutionen. Det er en balancegang, hvor de voksne skal være tydelige overfor børnene og forklarer at lige nu må man godt gøre sådan, men i morgen kan det være anderledes. Det er børn ofte ret gode til at forstå, hvis de voksne forklarer sammenhængen for dem.

Vi håber, at vi ved at være åbne overfor nye og anderledes idéer, kan være med til at skabe kreative børn, der tænker ud boksen.

4.C. DIGITAL

I Distrikt Vest har vi (i pædagogisk øjemed) indkøbt Ipad, Wii og eller computere for, at fremme børnenes udvikling læring og sikre at de stifter kendskab til moderne medier.

Medierne bruges som led i at få nedskrevet børnenes fortællinger, at spille spil eller søge relEVAnte oplysninger i forhold til pædagogiske aktiviteter.

5. Inklusion og børn med særlige behov, herunder tosprogede børn

I det daglige pædagogiske arbejde deltager alle børn på hver deres niveau – og med den nødvendige hjælp. De voksne må være rummelige og sikre, at det pædagogiske arbejde tilrettelægges på en sådan måde, at fællesskabet kan rumme det enkelte barn eller gruppen, der har et særligt behov.

5.A. INKLUSION

Jævnfør aftalestyring 2012 arbejder vi med inklusion. Vi definerer inklusion:

”Alle børn i Distrikt Vest har krav på et forpligtende fællesskab, som vi ved hjælp af selvpåmærksomhed på egen praksis og daglig refleksion, sikrer. Der hvor, rammerne ikke giver børnene denne mulighed, vil vi i tæt samarbejde med PPR sikre optimale muligheder for det enkelte barn”

På institutionsniveau tager vi udgangspunkt i et miljø som vi vil undersøge. Dette gør vi fordi vi ønsker at der arbejdes med et perspektivskifte fra individ til system, der må bestræbe sig på at være optimalt for alle børn. Inkluderende institutioner eller en inkluderende pædagogik fokuserer på, hvordan der kan udvikles støttende læringsmiljøer, som inkluderer og imødekommer alles behov. I sådan en forståelse bliver inklusion et alment pædagogisk anliggende og ikke som hidtil kun et specielt – eller socialpædagogisk.

I Distrikt Vest anvender vi blandt andet EVA modellen når vi beskriver vores indsatsområde. Det er væsentligt at vi alle får tænkt børneperspektivet ind i EVALueringerne.

I Distrikt Vest har der i de enkelte institutioner været forskellige strategier for, hvilke medarbejdere der har deltaget i Inklusionskurser, nogle i uge kurserne andre i diplomuddannelsen. Nogle har haft alle medarbejdere af sted og andre alle pædagogerne.

I efteråret 2012 bruges vores fælles personalemøde til at skabe endnu mere fokus på arbejdet med ”Hverdagsfortællinger”.

5.B. BØRN MED SÆRLIGE BEHOV OG TOSPROGEDE BØRN

F. eks kan der opstå situationer i et barns liv, hvor der er brug for ekstra omsorg eller særlig indsats. Det kan være børn, der i en kort periode er mere sårbare pga. start i børnehave, skilsmisse eller dødsfald i familien. Det kan være børn med sproglige, motoriske, sociale, fysiske, følelsesmæssige, eller koncentrationsvanskeligheder.

Tosprogede børn kan have brug for sprogstimulering når de er i deres dagtilbud.

Dette kan gøres på mange måder også sammen med danske kammerater, så barnet bliver inkluderet i stedet for marginaliseret. Danske børn kan også have godt af ekstra fokus på sproget.

Når vi i Distrikt Vest modtager børn med en anden kultur, sikrer vi, at børnene blandes på stuerne. Således fremmer vi integrationen samtidig med, at alle børn møder en hverdag præget af den mangfoldighed, som vores globaliserede samfund repræsenterer.

For at sikre en vellykket integration, er det vigtigt, at forældrene også bliver inddraget. Dette gøres bl.a. ved hjælp af tolke. Vi har som personale fokus på at huske at fortælle forældrene om særlige arrangementer.

Når vi i Distrikt Vest får kendskab til et barn med særlig behov, sikrer vi, at alle voksne ved, at dette barn har brug for særlig støtte og omsorg i en periode. Det kan være en forældre der kommer og fortæller om f.eks. et dødsfald i familien. Vi er nu særlig opmærksomme på dette barn. Hvad har barnet brug for? Hvilken indsats skal vi komme med? Børn reagerer forskelligt og det er derfor vigtigt at have øje for dette. Nogle børn bliver stille, triste og kede af det. Nogle børn bliver vrede og voldsomme. Nogle har brug for at snakke og blive forstået. Her er det vigtigt, at vi ser barnet, så barnet får den rette omsorg.

5.C. INSTITUTIONENS MULIGHEDER FOR AT STØTTE OP OM INKLUSION, BØRN MED SÆRLIGE BEHOV, HERUNDER TOSPROGEDE

Tosprogede børn sprogscreens ved 3½ års alderen af en uddannet screeningspædagog. Screening er en måde at klarlægge eventuelle behov for særlig sprogstimulering.

Vi har i hver institution mulighed for, at have en kontaktpædagog som har særlig viden om og fokus på tosprogsproblematikker. Tosprogede børn er ofte tokulturelle og kan have særlige behov i forhold til andet end sprog.

Til forældresamtaler sørger vi for tolk, hvis der er behov for dette.

I Distrikt Vest kan følgende iværksættes efter behov:

Der er udarbejdet en Sorg og kriseplan.

Vi kan med forældrenes samtykke indstille til talepædagog, psykolog og fysioterapeut.

Vi kan søge hjælp og støtte hos ressourcepædagogerne.

Vi kan søge støttepædagog.

Det enkelte barn drøftes i personalegruppen

Der arbejdes med TRAS

Vi har åben rådgivning med psykolog og talepædagog, sagsbehandler og sundhedsplejerske. Vi afholder møder 3-4 gange om året, hvor vi kan indhente råd og vejledning omkring forskellige problemstillinger.

Der foretages sprogsvurderinger af de 3,2 - 3,4 årige.

6. Barnets første tid i institutionen

Det er vigtigt, at barnet (og forældrene) får en god start. Vi opfordrer til, at forældrene er sammen med barnet de første dage og at dagene ikke bliver for lange, da der er mange nye indtryk. Da vi i Distrikt Vest har forskellige institutionstyper og har en forskellig kultur er det vigtigt, at få læst den beskrivelse der er om barnets første tid i netop jeres institutionen, og i samarbejde med personalet, får aftaler i stand der muliggør den bedst mulige indkøring for netop jeres barn.

7. Overgang fra vuggestue/dagpleje til børnehave

Det er altid hensigtsmæssigt, at forberede børnene på de nye omgivelser de skal indgå i, derfor vil vuggestuebarnet med personalet komme på besøg i børnehaven. Jo tættere på overgangen jo oftere vil det ske.

Vuggestuebørnene vil f.eks. være med på legepladsen, sammen med de større børn, for på den måde også at lære personalet og deres nye kammerater at kende.

Når tiden for overflytningen nærmer sig appellerer vi til, at forældrene også besøger børnehaven og børnehavegruppen, hvor barnet skal være, så barnet er tryk ved de nye omgivelser.

Da institutionerne har forskellige kulturer og tilrettelægger overgangen forskelligt skal forældrene søge information i det konkrete dagtilbud.

Det er vigtigt for en vellykket og tryk overgang at få aftaler i stand om, hvordan barnets start i børnehaven skal foregå, så der kan tages hensyn til det enkelte barns/forældres behov.

For børn der går i dagpleje, er der særlige besøgsdage, hvor dagplejere kommer på besøg i den nærliggende institution.

8. Overgang fra børnehave til SFO/skole

Vi efterlever Greve kommunes retningslinjer for overgang mellem børnehave og skole/SFO, hvilket indebærer personalets samarbejde med skole/SFO, såsom møder og besøg m.m., i den udstrækning det er muligt.

Vi afholder forældresamtaler omkring skolestart/skoleparathed. Tidspunktet er varierende efter skoleområde.

På disse møder tales der bl.a. om, hvad henholdsvis forældrene og personalet i institutionen kan gøre for at støtte barnets udvikling frem mod skolestart.

I institutionen støtter vi bl.a. børnenes udvikling frem mod skolestart ved at lave forskellige former for aktiviteter, der er målrettet de kommende skolebørn. Disse aktiviteter kan være forskellige fra institution til institution.

Samtidig vil der i det pædagogiske arbejde blive stillet større og større krav til børnene, bl.a. omkring selvhjulpethed og ansvar, samt at kunne udføre en bunden/pålagt opgave.

Herudover vil børnene også få nogle privilegier, som kun de store børn får.

Lige før overgangen til sfo/skole, vil institutionen afholde en ”farvel dag”/fest.

Hverdagshistorie

4 drenge står på skolens scene. De er akrobater og skal stå i pyramide, slå koldbøtter m.v.

Drengene laver deres øvelser og musikken kan høres i baggrunden.

Efter en øvelse, står den ene af drengene med armene slået ud til siden. Han synes at være er gået i stå og kigger lidt fra den ene til den anden. De 3 andre drenge er også kort gået i stå. Den første dreng kigger på sine venner. Han er tydeligvis lidt i tvivl. En af hans kammerater får øje på det og ser ham i øjnene og tager initiativ til, at de alle laver nogle flere akrobatiske øvelser på måtten. Alle 4 drenge stille op i en række og gentager en af de tidligere øvelser.

Afslutningsvis bukker de og forlader scenen.

I ovenstående historie bliver det tydeligt, at der er tale om børn der er kompetente til at samarbejde og være sociale. De er opmærksomme på hinanden og kan læse, at der er brug for hjælp, og da den ene tager initiativ og finder en løsning for gruppen, følger de andre efter. (sociale kompetencer)

At stå på en scene, og turde være i centrum og stå frem for et fælles mål (at gennemføre opvisningen) kræver et særligt mod og en tro på sig selv. Især når man også et øjeblik bliver ”hylet ud af den” og skal genvinde magten over situationen. Det er meget kompetent og modent. Netop

evnen til at kunne overvinde og møde en forhindring og handle herpå, er et af tegnene på at man er klar til skolen. (alsidige personlige kompetencer)

Overordnede læreplanstemaer for distrikt VEST

Alsidige personlige kompetencer

For at støtte udviklingen af barnets alsidige kompetencer, skaber vi tryghed i barnets hverdag ved at have en forudsigelig struktur for dagen. Når barnet føler sig trygt er der grobund for udvikling af barnets kompetencer, selvværd og selvtillid.

Vi anerkender børnenes forskellige kompetencer og deres forskellige personligheder ved at tage udgangspunkt i det enkelte barn, se barnets behov og støtte barnet i dets udvikling for at øge barnets selvværdsfølelse.

Barnet skal føle sig inkluderet, føle sig som en del af fællesskabet og herigennem lære at tage ansvar for sig selv og det fællesskab, det befinder sig i gennem samarbejde, samspil og kommunikation.

Barnet skal i samspil med andre lære at sætte grænser for sig selv og respektere andres, barnet skal turde vise egne følelser og lære at aflæse andres for at danne venskaber. De voksne støtter barnet i dets venskabsdannelse og løsning af konflikter. Barnet lærer at håndtere konflikter og bliver hermed mere selvstændig.

De voksne skal skabe rum for kreativitet gennem forskellige aktiviteter, barnet skal lære at koncentrere sig om, gennemføre og løse en given opgave/aktivitet med egen formåen og fantasi. De voksne skal gennem støtte, vejledning, opmuntring og anerkendelse give børnene mulighed for at følge egne mål og støtte dem i at turde afprøve nye ting og tackle udfordringer.

Ved du hvorfor det er vigtigt at børn leger i institutionen?

Fordi: I legen udvikler børn fantasi og tænkning. Børn leger for at lege, ikke for at lære noget bestemt. Men i legen lærer de at skabe historier sammen og at håndtere forskelligheder og uenigheder.

Hverdagshistorie:

0-3 år Efter frokost på stuen / 1 voksen, 2 piger ca. 2,10 år.

V; (med tårer i øjnene kigger på L.)

T; ”Hvorfor er du ked af det”?

V; ”Jeg vil gerne have min bamse tilbage”.

T; ”Bamsen er vuggestuens, L. må gerne låne den, når du går fra den, men du kan spørge L. om du må låne den igen”.

L; (Under dialogen kigger L. på T. og V. meget bevidst). Giver bamsen til V.

T; (kigger på V og L). En god kammerat hjælper hinanden, er sød ved hinanden og leger godt sammen.

3-6 år Jeg sidder på sofaen ude i fællesrummet med 2 børn. M sidder med en bog og læser højt for sig selv og V sidder på mit skød. Jeg spørger om M. har lyst til at læse højt for os. Det vil han ikke, han vil være alene og kigger ned. Okay siger jeg og klapper videre med V. Så finder M. alligevel en anden bog og viser den til mig. ”Jeg kan ikke læse den, vil du”? Spørger han. Det vil jeg gerne. Da vi blev færdige med at læse den vil han læse den igen. Jeg spørger om han ikke vil læse den for os denne gang for det var jeg helt sikker på at han sagtens kunne. Det vil han gerne og smiler. Han bladrer i bogen, læser højt og stiller spørgsmål og V. og jeg svarer glad.

SPROGLIGE KOMPETENCER

Det talte sprog er en af de måder vi bruger, når vi kommunikerer. Sprog er mange ting, der er det talte sprog, kropssprog, billedsprog, skriftsprog mm. Sproget bruges hele tiden i samværet med andre mennesker.

Børnene skal have mulighed for at lære at kommunikere ved at indgå i et samspil og samarbejde med de andre børn og voksne. Børnene skal have mulighed for at være aktive i samtaler, hvor de selv kan fortælle og samtidig lære at lytte til andre.

De voksne skal støtte børnene ved at være lyttende, forstående og anerkendende i vores relation til barnet hvilket skaber rum til at barnet kan udtrykke sine følelser, meninger og tanker.

I hverdagen vil de voksne udvikle og støtte barnets interesser for tegn, symboler, bogstaver og tal, ved at have fokus på forskellige aktiviteter, som rim og remser, tal, fortælling, højtlesning, medier, mundmotoriske øvelser, musik, bevægelse og sanglege.

Ved konflikter skal de voksne støtte og vejlede børnene i at sætte ord på deres følelser og samtidig lære dem at aflæse og fortolke andres signaler.

Ved du hvorfor det er vigtigt at løse højt, synge og fortælle historier i institutionen?

For di: Det styrker børns sproglige udvikling. Børn lærer at bruge sproget til at udtrykke følelser, tanker og behov for at kommunikere med andre.

Hverdagshistorie:

Sprog

0-3 år Vi sidder rundt om bordet inden formiddagsfrugt. Der er lige 5 min. til frugten er klar, så jeg spørger om vi skal synge en sang. Det vil de alle gerne. Jeg spørger hvad for en sang vi skal synge og alle børn byder ind. Jeg ser på en pige som er ca. 1,5 år. Hun sidder og peger og trykker på sin næse. Jeg gætter på at hun gerne vil synge sommerfuglen, som får en på tuden. Da jeg begynder at synge bliver hun et stort smil og prøver at være med hele sangen igennem.

Eks 2

En gruppe børn har været inde og høre historie om de 3 bukke bruse. Vi andre er ude på legepladsen. Pludselig kommer der en dreng på 2 år ud på legepladsen (han har været inde og høre historie). Han begynder at stå og trampe ude på jorden mens han siger noget med en meget lille og stille stemme. Da jeg kommer nærmere, går det op for mig at han efterligner de 3 bukke bruse. ”Hvem er det der tramper på min bro? Det er den lille bukke-bruse”.

3-6 år En 5 årig sprogligt velfungerende, men genert pige sidder sammen med de andre børn i samlingen. Den voksne starter en velkendt historie op ud fra metoden - dialogisk læsning. Det er 2. gang, at historien præsenteres for gruppen. Pigen begynder undervejs i processen at kommentere mere og mere og byde ivrigt ind sprogligt. I garderoben er børnene ved at tage tøj på for at gå på legepladsen. En pige på 3 år er i gang med at tage sko og jakke på. ”Skoen driller”, siger pigen. ”Jeg kan godt forstå, at du synes at skoen driller. Jeg vil gerne hjælpe dig”, siger den voksne. Pigen samarbejder og putter foden ned i skoen. ”Du har sko på”, siger pigen til den voksne. ”Ja, jeg har lige taget mine sko på og det var også lidt svært for mig”, siger den voksne. Pigen siger; ”jeg vil gerne hjælpe dig”.

KROP OG BEVÆGELSE

Børn skal opleve glæden ved at bruge sin krop. Vi skal tilbyde børnene aktiviteter, der giver dem lyst til at bevæge sig. De voksne skal støtte børnene i deres fin - og grovmotoriske udvikling, herunder koordination, balance, styrke og udeholdenhed.

Vi er opmærksomme på vores fysiske rammer og prøver så vidt muligt at skabe et miljø, der indbyder til fysisk aktivitet både indendørs og udendørs.

Gennem leg og motoriske aktiviteter styrker børnene deres kendskab til egen krop, deres muligheder og begrænsninger, børnene udvikler deres følelsesmæssige kompetencer i form af øget selvtillid, deres sociale kompetencer i form af et fysisk fællesskab med andre børn samt deres sproglige kompetencer og indlæring generelt. Når børnene mestrer forskellige fysiske udfoldelser, har de større overskud til at tage læring til sig i andre sammenhænge.

Ved du hvorfor det er vigtigt at børn hopper og danser i institutionen?

For di: Barnet lærer verden at kende ved at bruge sin krop og sanser. Motoriske færdigheder fremmer børns selvtillid, koncentrationsevne og fysisk velbefindende.

Hverdagshistorie:

Krop og bevægelse:

0-3 år Vi læste og lavede de 3 bukke bruse – 2 voksne og 7 børn.

Vi gik alle rundt mens en voksen læste op. Børnene var meget ivrige og deltog med stor energi – der blev trampet og sagt høje lyde og viftet med arme og ben. En meget positiv oplevelse og der var mange farlige trolde – og kroppen blev flittigt brugt.

3-6 år Yoga er godt for alle børn, de stille og de vilde. De lærer at bruge hele kroppen... De er vilde med det, de øver sig derhjemme, kommer og fortæller, at de nu kan stå på et ben, sprede tærne, lave haren osv. A som ikke var helt vild med at bevæge sig da han startede i Lundebo er også kommet godt med. Nu vil han godt hoppe og røre sig når vi laver motorik på stuen og yoga i små hold. Så dejligt.

SOCIALE KOMPETENCER

Sociale kompetencer er nøglen til fællesskabet hvor børn har mulighed for at tage initiativ og udfolde sig og indgå i et demokratisk miljø, hvor alle ud fra egne kompetencer kan bidrage med egne meninger og holdninger, i respekt for andres.

Børnene skal lære at kunne begå sig i grupper og deltage aktivt i samspillet med både børn og voksne. Et samspil hvor der udvises respekt, tolerance og accept af forskelligheder, og hvor børnene lære at lytte til hinanden og vente på sin tur.

Børnene skal have mulighed for at dyrke venskaber og kammeratskaber, så de kan udfolde sig og fordybe sig i deres interesser, og føle et tilhørsforhold.

Børnene skal lære at udvise forståelse for og indlevelse i andres følelser, så små drillerier ikke udvikler sig til mobning.

Børnene lærer at samarbejde, forhandle, indgå aftaler og at håndtere små konflikter og uenigheder gennem rollelege.

De voksne skal støtte og vejlede børnene i at kunne håndtere at afslag (eks. Leg med andre), men også lære børnene at udvise rummelighed og empati over for andre og acceptere regler.

De voksne skal gennem fælles projekter lære børnene at samarbejde og bidrage til det fælles, samt give børnene mulighed for at udforske og afprøve forskellige fremgangsmåder.

Ved du hvorfor det er vigtigt at børn deltager i fælles aktiviteter i institutionen?

Fordi: Børn udvikler sig lærer sammen med andre børn og voksne. Børns venskaber er vigtige. De sociale fællesskaber og dialogen giver børn erfaringer i at løse konflikter og i demokratiske processer.

Hverdagshistorie:

Sociale kompetencer:

0-3 år Sovetid i vuggestuen;

De børn som sover indenfor hos os, sover på en madras med deres billede på. Flere gange har V ligget pænt på sin madras når vi har forladt rummet. Men når vi senere tjekker sovebørnene har han flyttet sig over hos J. Det er den samme han lægger sig

over til. Her sidste gang lagde han sig hos J igen, da vi gik ind og tjekkede. Nu ligger han hos J fremover.

3-6 år Vi er på legepladsen, 6 drenge leger brydekamp nede på græsset. Jeg sætter mig hen på bænken fordi jeg synes det ser lidt voldsomt ud. Drengene hygger rigtig meget, men på et tidspunkt bliver det for voldsomt. Jeg snakker med dem og laver nogle regler for legen. Derefter fortsætter en god brydeleg imellem drengene.

NATUR OG NATURFÆNOMENER

Børnene skal have mulighed for at sanse naturen og opleve årstidernes skift på egen krop.

Børnene skal udvikle respekt for naturen og kendskab til naturen og dets ressourcer.

Børnene kan opleve naturen på egen hånd på legepladsen, hvor forskellige dyr, planter og materialer udforskes, men også i samspil med de voksne, der kan hjælpe med at forklare sammenhængen på de forskellige naturfænomener.

Vi planlægger ture ud af huset, hvor børnene får mulighed for at opleve naturen. Vi tager til forskellige miljøer, eksempelvis skov, strand, sø, mark eller eng. Børnene bruger deres krop og sanser ude i naturen, de bliver nysgerrige og deres evne til at undre og fordybe sig udvikles.

Børnene kan på egen hånd eksperimentere med naturens materialer i form af grene, blade, de kan grave i jord, finde regnorme og finde insekter under træstammer. Gennem planlagte projekter og spontane aktiviteter er de voksne med til at vække børnenes interesse for naturen samt skabe mulighed for at eksperimentere med årsager, sammenhænge, tal, former, farver og vægt, herigennem tilegner børnene sig viden om naturen og får ansvarsfølelse, respekt og glæde for naturen.

Ved du hvorfor det er vigtigt at institutionen tager på tur i skoven?

Fordi: Naturen udfordrer krop og følelser. Udelivet styrker børns nysgerrighed for naturen og dens hemmeligheder og grundlægger et ansvar for miljøet.

Hverdagshistorie:

Naturen og naturfænomener

- 0-3 år En morgen kommer M, et barn på 2 år, med nye gule gummistøvler. Det har regnet meget. Vi finder bogen ”Kaj har fine gummistøvler” - de er også gule. ”Kaj hopper i vandpytten”. Børnene får læst historien. Senere får 4 børn regntøj og gummistøvler på og går ud på legepladsen, hvor der er meget store vandpytter. Børnene hopper i dem og kører på små motorcykler igennem vandpytterne. Vældig sjovt. ”Læseleg” - Vi har læst bogen, (Kaj har fine støvler) mange gange. Børnene opdager regn og sol.
- 3-6 år Jeg kommer ud på legepladsen, da et barn kommer over til mig og fortæller mig, at han har fundet en sommerfuglelarve. Jeg spørger barnet om jeg ikke skal hente et forstørrelsesglas så vi kan se, hvor stor den er. Vi lægger larven i en gennemsigtig æske og skruer forstørrelsesglasset på. Barnet kigger igennem glasset og siger; ”Ooov, den er godt nok stor når man kigger igennem glasset, jeg tror jeg vil prøve at tegne den”. Jeg henter nogle farveblyanter og papir til barnet. Efter barnet har tegnet larven siger jeg til ham; ”Skal jeg ikke hente vores insektbog så vi kan se, hvad det er for en larve”? ”Jooo, lad os gøre det”. Vi slår op i bogen og finder ud af hvilken larve det er.

KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

Kunst og kultur skaber kvalitet i børns liv og derfor skal børn præsenteres for kunstarnernes udtryk og for de værdier, den historie og den kultur vore samfund bygger på.

Børnene skal i deres hverdag have mulighed for at skabe deres egen kultur, uden direkte styring af de voksne.

Børnene skal have mulighed for at kunne arbejde med deres sprog, krop, fantasi, sang og musik, fortællinger, forskellige kreative udtryk og spontanitet.

De voksne skal understøtte børnenes nysgerrighed og lyst til at eksperimentere og give dem mulighed for at følge egne interesser og ideer, så det er derfor vigtigt, at de voksne selv er nysgerrige og selv udviser interesse og glæde ved aktiviteten.

De voksne kan gennem forskellige aktiviteter inspirere børnene kulturelt, bl.a. ved at besøge på teater, museer, biblioteker, ture i byen, se på bolig former, arkitektur, planlægning af forskellige projekter, ture i naturen, ved at tale om og videre give traditioner såsom påske, jul, fastelavn og etniske traditioner, samt skabe egne traditioner i institutionen.

Ved du hvorfor det er vigtigt at børn tegner og maler i institutionen?

Fordi: Sådan kan børn udtrykke tanker og følelser og sætte sig spor i verden. Oplevelser af kunst og kultur inspirerer børn, udvikler deres kreativitet og evne til selv at skabe noget nyt.

Hverdagshistorie.

Kulturelle udtryksformer og værdier

0-3 år Eventyr – De 3 bukke bruse

Vi har valgt at læse eventyret de 3 bukke bruse. Vi læste historien 2 gange og brugte meget energi på at gøre det spændende for børnene, ved at lave lyde/ fagter og snakke med farlige stemmer. Bagefter lavede vi den med bevægelser, hvor børnene skulle inddrages ved, at de skulle trampe som bukke på broen og være farlige store trolde og fange hinanden.

Børnene syntes det var rigtig spændende at lege den farlige store trolde og trampe på broen og fange hinanden. De grinede og hoppede rundt og snakkede om den farlige trolde.

Afslutning; Vi tager kopi af bukke brusene og klipper dem ud.

3-6 år Frokosttid, 6 børn + 1 voksen.

Et af børnene er vegetar og kommer fra Indien og en er en ny pige på stuen. ”Hvorfor spiser J ikke kød”, spørger den nye pige. ”Fordi hun er vegetar”, svarer den voksne. ”Hvad er vegetar”, spørger pigen. ”En som ikke spiser kød”, svarer den voksne. ”Alle dem som er ikke dansker, de er vegetar”, siger en af drengene. ”Nej det passer ikke helt. Man kan sagtens være vegetar som dansker. Det har ikke noget at gøre med, hvor man kommer fra”, svarer den voksne.

Fakta om Distriktets institutioner

FAKTA – JUNGLEN

Junglen er en integreret institution med to vuggestuegrupper og tre børnehavegrupper normeret til 100 enheder i 2012. Vi er en ny integreret institution som startede d. 1.1. 2012 baseret på to eksisterende institutioner, 1 vuggestue og 1 børnehave.

Vi er en del af Distrikt Vest som består af 6 institutioner i Tune, Karlslunde og Greve Landsby.

Papegøjestuen: 0-3 år, 4 medarbejdere med plads til gennemsnitligt 15 børn.

Aberne: 0-3 år, 4 medarbejdere med plads til gennemsnitligt 15 børn.

Elefanterne: 3-6 år, 2 medarbejdere med plads til gennemsnitligt 20 børn.

Tigerne: 3-6 år, 2 medarbejdere med plads til gennemsnitligt 20 børn.

Løverne: 3-6 år, 2 medarbejdere med plads til gennemsnitlig 20 børn.

Der er p.t. 16. ansatte i Junglen, fordelt på:

1 pædagogisk leder

7 pædagoger

7 pædagogmedhjælpere (heraf 2 med PGU)

1 køkkenmedarbejder

Herudover er der for tiden tilknyttet 1 støttepædagoger

Fordelingen af børnene i institutionen er på nuværende tidspunkt. 36 børnehavebørn og 27 vuggestue børn. Størstedelen af børnene i Junglen kommer fra ressourcestærke familier. Vi har meget få to-sprogede børn, og dem vi har, er fuldt ud integrerede i institutionen.

De ansatte er alle kvinder og vi har forskellig baggrund og aldersfordelingen ligger spredt fra 30'erne til 60'erne. Vi er en gruppe som er ved at lære hinanden at kende på godt og ondt. Vi er midt i en sammenlægningsproces og fra at have haft 5 - 7 kollegaer er vi nu oppe på det dobbelte og mere til. Det er en forandring vi står i, men vi står godt, alle har været indstillet på sammenlægningen og at få det til at lykkes og alle kæmper og yder en stor indsats for at personale, børn og forældre skal føle sig godt tilrette i Junglen.

I Junglen vil vi, som profilinstitution, udover at arbejde med de 6 læreplanstemaer, dagtilbudsloven samt aftalestyringen for Center for Dagtilbud, styrke børnenes kompetencer inden for dette.

Profilen; sang og bevægelse er en rød tråd i vores hverdag. Vi synger med børnene, ved aktiviteter og impulsivt, vi laver rytmik forløb. Hver fredag har vi fællessang, indtil videre er bh og vuggestuen opdelt til fredagssang, men vi målet er at vi, når glasgangen står færdig som en sammenkobling mellem vuggestuen og børnehaven, så vil vi holde fælles fredagssang i hele institutionen fx den 1. fredag i måneden. Aktiviteter på legepladsen med bevægelse eller sang for øje. Fx stafet løb, balancetræning, sanglege mm. De aktiviteter vi laver tænker vi i sang og bevægelse. Sidste nye er at vi har lavet vores egen Junglesang som vi er i gang med at lærer børnene.

Retningslinier for arbejdet med sprogvurderinger og sprog stimulering af såvel et-sprogede som to-sprogede børn.

Det talte sprog er en af de måder vi bruger når vi kommunikerer. Der er udover er der kropssprog, billedsprog, skriftsprog mm.

Sprog bruges hele tiden i samværet med andre mennesker. Sproget skal ikke kun ses som særskilt pædagogisk aktivitet i hverdagen, men integreres med de øvrige aktiviteter, hverdagen måtte byde på.

Vores mål i Junglen er at børnene får mulighed for at udvikle sproget gennem hverdagens aktiviteter i samspil med de andre børn og voksne. At børnene støttes til at udtrykke følelser, tanker og behov samt forstå og lytte til andres.

Vi ønsker at børnene får oplevelser der giver erfaringer og muligheder for at forstå sammenhæng mellem billeder og ord. Børnene opmuntres til at udvikle interesse for bogstaver, tal og deres brug.

Vi har fokus på sproget og vi arbejder målrettet med de understøttende sprogstrategier:

1. Brug åbnende spørgsmål.
2. Følg barnets interesse.
3. Fortolk og udvid hvad barnet siger.
4. Hjælp barnet med at sætte ord på.
5. Vent på at barnet svarer.
6. Relater til noget barnet kender.
7. Forklar ord barnet ikke kender i forvejen.
8. Udnyt de sproglige kompetencer barnet har i forvejen.
9. Leg med sproget når det er muligt.
10. Ret ikke barnets fejl direkte.

Metoder og aktiviteter:

1. Vi vil i efteråret 2012 oprette en sproggruppe som mødes 1 gang ugentlig , Gitte og Agnetha står for gruppen, vi vil søge hjælp via Tema pakke 3. denne sproggruppe baseres på behovet for et-sprogede som har brug for ekstra sproglig opmærksomhed. Gruppen er både for vuggestuebørn og børnehalebørn.
2. Samling på stuerne eller i afdelingerne, dagligt, hvor sproget er omdrejningspunkt.
3. Sang, rim remser og rytmik i hverdagen.

4. Dialogisk læsning, oplæsning
5. Sprog vurderinger og TRAS, efter behov.
6. Obligatorisk Sprog vurdering af 3. årige.

Vedr. særlig indsats for to-sprogede børn. Vi har pt kun et barn som er to-sprogscreenet og barnet er vurderet flot og uden behov for ekstra sprogstimulerende indsats.

I det efterfølgende kommer 2 eksempler, et fra hhv. vuggestuebørn og børnehalebørn, i et EVA-skema, der viser, hvordan vi i praksis planlægger og arbejder med Inklusion:

Det første EVA-skema er et eksempel fra vuggestuen og det andet skema er fra børnehaven.

TEMA: Inkulsion, i små læringsmiljøer.		☐ Alsidige personlige kompetencer ☒ Sociale kompetencer ☐ Sproglige kompetencer ☐ Krop og bevægelse ☐ Natur og naturfænomener ☐ Kulturelle udtryksformer og værdier
BØRNEGRUPPE: 0 - 3 år	TIDSPERIODE: Forløb 1 formiddags om ugen september til december.	

LÆRINGSMÅL: Alle børn skal have mulighed for at være en del af et fællesskab	TEGN PÅ LÆRING: At børnene søger hinanden uden for grupperne
--	--

METODER OG AKTIVITETER:	
<p>Hvad gør vi?</p> <p>Vi deler børnene op i små aldersopdelte grupper.</p> <p>Vi går på Gifrastuen eller udendørs med gruppen en formiddag om ugen</p>	<p>Hvem gør hvad?</p> <p>Mandag: Ditte og Trine H: Storbørnsgruppen Tirsdag: Jeanette og Heidi: Mellem gruppen Onsdag: Karin og Trine J: Småbørnsgruppen Torsdag: Gitte sproggruppe med de største børn med sproglige vanskeligheder. Gruppen er sammen med Agnetha fra bh. og sprog børn derfra.</p> <p>Grupperne arbejder primært med sang, bevægelse og udeliv.</p>

TEMA: Inkulsion, i små læringsmiljøer.		☐ Alsidige personlige kompetencer
BØRNEGRUPPE: 0-3 år	TIDSPERIODE: Forløb 1 formiddags om ugen september til december.	☒ Sociale kompetencer
		☐ Sproglige kompetencer
		☐ Krop og bevægelse
		☐ Natur og naturfænomener
		☐ Kulturelle udtryksformer og værdier
EVALUERINGSSPØRGSMÅL:		DOKUMENTATION - METODE
Er der skabt større mulighed for at inkludere børnene i mindre fællesskaber. Har børnene fået noget ud af at være i grupperne.		Billeder Praxishistorier Stuebøgerne til dokumentation for forældre mfl. Intern handleplan

DOKUMENTATION – INDSAMLING
Hvem gør hvad? De voksne i grupperne er ansvarlige for at forløbet gennemføres. der har fra start af været afsat tid til at strukturere og planlægge forløbet, med faste dage, voksne og børn. de voksne har arbejdet sammen 2 og 2 bevidst en fra hver stue således at de voksne også blandes i andre læringsmiljøer end dem de normalt er i stuevis.

TEMA: Inklusion i aldersopdelte grupper		☐ Alsidige personlige kompetencer
BØRNEGRUPPE: 3-6 årige	TIDSPERIODE: september til december 2012	☒ Sociale kompetencer
		☐ Sproglige kompetencer
		☐ Krop og bevægelse
		☐ Natur og naturfænomener
		☐ Kulturelle udtryksformer og værdier

LÆRINGSMÅL: Alle børn skal have mulighed for at være i et fællesskab At børnene er del af en gruppe med alderssvarende kammerater.	TEGN PÅ LÆRING: Søger børnene hinanden uden for grupperne. Børnene er mere sammen med deres årgang.
---	--

METODER OG AKTIVITETER:	
Hvad gør vi? Vi aldersopdeler børnene i tre grupper, små, mellem og store. Flytter rammerne og bruger de andre stuer end de sædvanlige grupperum. Har særlig fokus på det sociale samvær, rytmik/bevægelse, sang/sprog i vores aktiviteter.	Hvem gør hvad? Hver tirsdag formiddag fra 9.30 til 12.00 er man med sin aldersgruppe. Hanne og Jytte har storbørnegruppen Agnetha og Ilse har mellemgruppen Lissie og Birthe har småbørnegruppen.

EVALUERINGSSPØRGSMÅL: Er muligheden skabt for at inkludere børnene i andre fællesskaber? Har børnene fået noget ud af at være i en gruppe med alderssvarende kammerater?	DOKUMENTATION - METODE Vi vil bruge praksis historier, som tages op på afdelingsmøder/stuemøder. Samt EVALUERING i den gruppe man er i. Interne handleplaner for hver gruppe. Skriv på tavlen/i bogen til forældrene Billeder i billedfremviseren.
---	---

DOKUMENTATION – INDSAMLING	
Hvem gør hvad? De gruppe ansvarlige står for at tage billeder, lave skriftlig dokumentation over deres aktiviteter. Både til ekstern og interne brug.	

FAKTA – LUNDEBO

Lundebo er en integreret institution med to vuggestuegrupper og to børnehavegrupper normeret til 100 enheder i 2012.

Vi er en del af Distrikt Vest som består af 6 institutioner i Tune, Karlslunde og Greve Landsby. Strukturen i Lundebo er traditionel stueopdeling, og udgangspunktet er 2 vuggestuegrupper og 2 børnehavegrupper.

Blåbær 0-3 år, 4 medarbejdere med plads til gennemsnitligt 15 børn.

Grønært, 0-3 år, 4 medarbejdere med plads til gennemsnitligt 15 børn.

Regnbue, 3-6 år, 3 medarbejdere med plads til gennemsnitligt 25 børn.

Gulerod, 3-6 år, 3 medarbejdere med plads til gennemsnitligt 25 børn.

Vores stuer er fleksible, forstået således, at vi til enhver tid kan tilpasse stuerne til at modtage børn i alle aldre.

Der er p.t. 17 ansatte i Lundebo, fordelt på:

1 pædagogisk leder

7 pædagoger (heraf 1 mand)

6 pædagogmedhjælpere (heraf 3 med PGU)

2 husassistenter, der begge har timer i børnehaven

1 pædagogstuderende

Størstedelen af børnene i Lundebo kommer fra ressourcestærke familier. Vi har meget få 2 sprogede børn, og dem vi har, er fuldt ud integrerede i institutionen.

Lundebo har fuld forplejning i vuggestuedelen samt frokostordning i børnehavedelen. Det, at alle børn spiser det samme, udgør en stor del af grundlaget for vores inkluderende praksis. Vi har p.t. 2 veganere og 1 muslim, der skal have særlig mad. Dette møder de andre børn nysgerrigt og spørgende og er derved med til, at vi som personale kan sætte ord på den mangfoldighed, der også er i vores samfund.

Lundebo er en profil-institution, omhandlende naturen i nærmiljøet kombineret med krop og bevægelse. Det betyder for os, at vores hverdag tager udgangspunkt i ovennævnte.

I Lundebo vil vi, som profilinstitution, udover at arbejde med de 6 læreplanstemaer, dagtilbudsloven samt aftalestyringen for Center for Dagtilbud, styrke børnenes kompetencer inden for dette.

I naturen og nærmiljøet, vil vi give børnene en forståelse af, at vi alle er en del af naturen, vi vil respektere den, samt give børnene en viden og forståelse for miljøet (forurening, klimapåvirkninger o. lign.)

Gennem krop og bevægelse vil børnene lære deres krop at kende og udvikle deres sanser. Vi vil hjælpe børnene med, at det bliver en naturlig del af deres liv at bevæge sig.

I vores fokus på naturen er vi i vores hverdag (både i børnehaven og vuggestuen) i fordybelsen, vi griber øjeblikket, og lader børnene blive i det, de møder på deres vej. Vi bygger aktiviteterne op omkring børnenes egne idéer, men vi opfordrer børnene til at bruge naturen, f.eks. bygge huler. Vi

bruger vores legeplads aktivt, som et ekstra rum i institutionen, samtidig med at vi inddrager vores nærområder (vi har f.eks. den lille lund på hjørnet af parkeringspladsen). Det er vigtigt for os, at vi bruger årstiderne aktivt, så børnene lærer dem at kende og bruge dem. Når vi er på legepladsen vil vi lave mange forskellige voksenstyrede aktiviteter, hvor både krop og bevægelse samt fordybelsen vil indgå,

I vores dagligdag følger vi sundhedsmyndighedernes opfordring til at alle skal være i fysisk aktivitet minimum 1 time om dagen. Krop og bevægelse er for os ikke ensbetydende med idræt og sport, men det er en del af det. Bevægelse er mere fysisk aktivitet, hvordan og til hvad bruger vi vores krop. Vi igangsætter lege og aktiviteter der indebærer bevægelse. Disse aktiviteter er tilpasset både børnenes alder, men også de 6 læreplanstemaer (f.eks. i temaet sprog bruges sanglege, kultur går vi til biblioteket o.s.v.).

For at imødekomme behovet for bevægelse vil vi dagligt i vores morgensamling lave morgengymnastik med børnene. Denne morgensamling foregår dagligt omkring kl. 9 på de respektive stuer med undtagelse af fredag, hvor alle børn samles i fællesrummet. Vi har i vores børnehavegruppe samtlige børn opdelt i hold, hvor der dyrkes yoga en gang ugentligt. Derudover vil vi aktivt bevæge os ud i nærmiljøet. Vi vil gå ture med børnene, så de også bliver trygge i at færdes i både naturen og trafikken (f.eks. i vuggestuen vil vi til tider gå med få børn men uden at medbringe klapvogn eller barnevogn, modsat i børnehaven vil vi gå med mange børn). Desuden vil vi prioritere at bruge Lundegårdsskolens gymnastiksal,

Det er vigtigt at vi ikke bliver forvekslet med en skovbørnehave, så på trods af at vi sætter naturen og udeliv højt er det ikke ensbetydende med, at alle er udenfor hele dagen. Vores aktiviteter afspejler både vejret, vores omgivelser og betingelser samt udviklingsniveau. Det betyder f.eks. at vi til tider vælger at tage naturen med ind på stuerne. Når vi vægter bevægelse højt er det heller ikke ensbetydende med, at f.eks. fællesrummet bliver en gymnastiksal hele dagen. Vi vil nogle gange vælge at den er det, f.eks. holder vi fast i, at vuggestuen har fællesrummet til motorik hver fredag morgen inden morgensamling, derudover vil aktiviteterne i fællesrummet være tilpasset til, at der skal være plads til mange børn med forskellige behov, så børnehaven vil ofte bruge fællesrummet til fordybelse, og i ydertimerne samles alle børnene i Lundebo i fællesrummet, hvor nærværet sættes i højsæde.

I Lundebo vægter vi forældresamarbejdet højt. Vi er vidende om forældrenes behov for at få viden om deres barns hverdag, vi vil derfor have fokus på at fortælle de små historier til forældrene og stadig være i løbende dialog omkring det enkelte barn. Dette gør personalet synlige overfor forældrene. Vi vil skrive på stuerne tavler om dagens aktiviteter, og vi vil i mindre omfang skrive i vores dagbøger og lave billeddokumentation ved særlige begivenheder.

Retningslinier for arbejdet med sprogvurdering og sprogstimulering af såvel et-sprogede som to-sprogede børn

Lundebo arbejder vi med sprogudvikling ud fra 2 af sprogpackens 3 sprogstrategier: Samtaler i hverdagen f.eks. i garderoben, i frokostsituationer – i alle sammenhænge, hvor sproget er i spil samt dialogisk læsning, hvor børnene er aktive medfortællere. Den voksne følger barnets nysgerrighed og venter på svar, guider barnet, bygger barnets selvværd op.

Ift. vores bekymringsbørn, tilbyder vi at sprogvurdere i børnehaven ift. aldersgruppen 3,0- 3,3 år.

Derudover arbejder vi lejlighedsvis med små sproggrupper, hvor en voksen i en periode hjælper en bestemt gruppe børn med sprogproblematikker.

Vi har periodevis et tæt samarbejde med talepædagogen og/eller personalet i sproggrupperne. Desuden bliver vores 2 sprogede børn screenet og vurderet, og bliver tilbudt den fornødne sprogstimulering enten enkeltvis eller i mindre sproggrupper.

De 6 læreplanstemaer

Med udgangspunkt i vores profil og de overordnede vedtagne mål i børnehuset for de 6 læreplanstemaer (se del 2, 5.b) skaber vi hver dag forskellige læringsrum for børnene. Et af de læringsrum vi vægter meget er vores legeplads og nærmiljø jf. ovennævnte. Læringsrummene bliver brugt både til planlagte aktiviteter og til at følge både det enkelte barn og børnegrupper i den frie leg.

I det efterfølgende kommer 2 eksempler, det første er fra vuggestuen (0-3 år) og det andet fra børnehaven (3-6 år), i et EVA-skema, der viser, hvordan vi i praksis planlægger og EVAlerer et pædagogisk forløb:

TEMA: Inkluderende læringsmiljø i planlagt aktivitet. Male og farve-tema		☐ Alsidige personlige kompetencer ☐ Sociale kompetencer ☒ Sproglige kompetencer ☐ Krop og bevægelse ☐ Natur og naturfænomener ☐ Kulturelle udtryksformer og værdier
BØRNEGRUPPE: 1½ - 3 år	TIDSPERIODE: Forløb 2 x 1 time. Maj 2012	
LÆRINGSMÅL:		TEGN PÅ LÆRING:
1. Sprog og farver 2. Sproget som et æstetisk udtryk (ved at sætte f.eks. blomster eller andet på maleriet) 3. Sproget som interaktion mellem børnene		1. At udtrykke farverne i vores dagligdag 2. At børnene udviser stolthed over at tage deres malerier med hjem og at de fortæller om det til deres forældre. 3. At børnene kommunikerer med hinanden under processen-

METODER OG AKTIVITETER:	
Hvad gør vi? 1. Aktivitet: At male 2. Metode: At dele børnene ind i alderssvarende grupper. 3. Tid til forberedelse, som at redskaberne er i orden. 4. Samarbejdet personalet imellem. Vi har holdt fast i aktiviteten, selvom det har indebæret at kollegerne har måttet løbe hurtigere.	Hvem gør hvad? Alle voksne har været en del af processen. I forberedelsen af temaet, har vi sat navn på, hvem der varetog hvilke opgaver.

TEMA: Inkluderende læringsmiljø i planlagt aktivitet. Male og farve-tema		☐ Alsidige personlige kompetencer ☐ Sociale kompetencer ☒ Sproglige kompetencer ☐ Krop og bevægelse ☐ Natur og naturfænomener ☐ Kulturelle udtryksformer og værdier
BØRNEGRUPPE: 1½ - 3 år	TIDSPERIODE: Forløb 2 x 1 time. Maj 2012	
EVALUERINGSSPØRGSMÅL:		DOKUMENTATION - METODE
1. Har børnene lært om farverne? 2. Har børnene lært noget om sprog og kommunikation? 3. Viste børnene interesse for projektet? 4. Var alle børne med? 5. Lærte børnene at udtrykke sig æstetisk?		 For at inkludere alle børnene i projektet har vi skabt trygge rammer og tilpasset metoderne i f.t. , hvad processen havde brug for, Vi har arbejdet med begreberne, foran, ved siden af og bagved. Vi har udstillet malerierne VI har taget billeder Vi har skrevet små citater.

DOKUMENTATION – INDSAMLING
Hvem gør hvad? Forløbet har været planlagt således, at de voksne har arbejdet sammen 2 og 2 (tiltider 3, da nr. 3 har lavet observationer på forløbet). Vi har fra starten af, lavet en struktur med faste dage til projektet, så vi har sikret, at alle børn kom med, og at alle voksne har været en del af projektet.

VURDERING OG OPFØLGNING:

TEMA: Inkluderende læringsmiljø i planlagt aktivitet. Male og farve-tema		☐ Alsidige personlige kompetencer ☐ Sociale kompetencer ☒ Sproglige kompetencer ☐ Krop og bevægelse ☐ Natur og naturfænomener ☐ Kulturelle udtryksformer og værdier
BØRNEGRUPPE: 1½ - 3 år	TIDSPERIODE: Forløb 2 x 1 time. Maj 2012	

Hvad viser dokumentationen om vores EVALuerings spørgsmål?

Børnene var forskellige, men nogle af dem var fuldt ud koncentrerede om "opgaven". Nogle børn stimulerede hinanden ved at stille spørgsmål eller se på hinandens malerier.

Mange af børnene var gode til at sætte ord på, hvad de var i gang med at male, og nogle kunne komme med små fortællinger/historier om noget, de havde oplevet.

Hvad har vi lært af forløbet?

Vi har lært at børnene for brug for fordybelse, at de voksne skaber rammerne for at børnen får mulighed for dette.

Det er gået op for os, hvor fokuserede og koncentrerede børnene kan være, når aktiviteterne er planlagt ordentligt med god struktur (når vi skaber den rigtige kontekst).

Det betyder, at børnene kommunikerer med hinanden af sig selv.

Hvad tager vi med os fremover?

Jo mere struktur der er på planlægningen af forløbet, jo mere får børnene ud af det.

Trykke rammer og forberedte voksne såvel som børn, gør, at der er plads til alle børn, og at alle børn bliver set

TEMA: Inkluderende læringsmiljø i planlagt aktivitet. Planter og dyr i naturen		☐ Alsidige personlige kompetencer ☐ Sociale kompetencer ☐ Sproglige kompetencer ☐ Krop og bevægelse ☒ Natur og naturfænomener ☐ Kulturelle udtryksformer og værdier
BØRNEGRUPPE: 3-6 år	TIDSPERIODE: Maj, juni 2012	

LÆRINGSMÅL:	TEGN PÅ LÆRING:
<ul style="list-style-type: none"> • skabe trykke rammer for aktiviteter for nyopstartet børn • Da vi har natur som profil, vil vi arbejde med Natur og naturfænomener ved at tage ud i naturen og opleve den. • Børnene skal udfordres ved selv at prøve at fange dyr med fiskenet • Vi vil se på de forskelligheder der er på de dyr som vi fanger • Vi vil sætte fokus på barnets sprog ved at snakke om de ting som vi har oplevet i hedeland 	<ul style="list-style-type: none"> • de nyopstartet børn føller sig som en del af fællesskabet • At børnene for viden om de dyr og planter som er i hedeland • Børnene for brugt deres sanser, ved at se og føle på naturen

METODER OG AKTIVITETER:	
Hvad gør vi? <ul style="list-style-type: none"> • Vi vil tage på ture i hedeland med baljer og fiskestænger og se hvilken dyr/planter vi kan fange/finde 	Hvem gør hvad? <p>Alle voksne i børnehaveafdelingen har deltaget i både planlægningen (på stuemøder) og på skift i afvikling af turene</p>

TEMA: Inkluderende læringsmiljø i planlagt aktivitet. Planter og dyr i naturen		☐ Alsidige personlige kompetencer ☐ Sociale kompetencer ☐ Sproglige kompetencer ☐ Krop og bevægelse ☒ Natur og naturfænomener ☐ Kulturelle udtryksformer og værdier
BØRNEGRUPPE: 3-6 år	TIDSPERIODE: Maj, juni 2012	
EVALUERINGSSPØRGSMÅL:		DOKUMENTATION - METODE
Har børnene fået viden om de dyr og planter, som er i naturen? Får børnene brugt deres sanser i naturen?		 Vi vil tage billeder af dyr og planter som vil blive brugt til plancher/billedmapper. Det vil blive hængt op på stuerne, vi vil snakke med børnene om vores plancher I Hedeland fik børnene brugt deres sanser ved at se myretuer, høre på fugle som fløjtede, fiske med fiskenet, dufte til syrenbuske Vi har været på biblioteket med børnene og låne bøger om fugle/planter og insekter som vi har brugt i samvær med børnene i vores samlinger og på legepladsen. Børnene har brugt deres finmotorik ved at klippe fugle ud i karton.

DOKUMENTATION – INDSAMLING
Hvem gør hvad? Tommy har lavet plancher og udstilling med fugle og insekter Linda og Agnetha har lavet naturudstilling med materialer fra vores ture.

VURDERING OG OPFØLGNING:

TEMA: Inkluderende læringsmiljø i planlagt aktivitet. Planter og dyr i naturen		☐ Alsidige personlige kompetencer ☐ Sociale kompetencer ☐ Sproglige kompetencer ☐ Krop og bevægelse ☒ Natur og naturfænomener ☐ Kulturelle udtryksformer og værdier
BØRNEGRUPPE: 3-6 år	TIDSPERIODE: Maj, juni 2012	

Hvad viser dokumentationen om vores EVALueringsspørgsmål?

Alle børn er blevet inkluderet i vores naturprojekt og har snakket med forældre og venner om vores plancher og udstilling fra turene.

Hvad har vi lært af forløbet?

Børnene har lært hvilken fugle/planter og insekter man kan finde i naturen både ved at se billeder og høre fugle i naturen og ved at udtrykke sig kreativt ved brug af deres finmotorik.

Hvad tager vi med os fremover?

Vi kan lave processen hvert år sammen med børnene, da det har givet dem en masse viden om naturen. Det er en god måde for de nyopstartet børn at lære de andre børn at kende og de store børn er blevet ansvarsbevidst da de har hjulpet til at få de små til at være en del af fællesskabet

FAKTA – NØRREGÅRDEN

Nørregården er en integreret institution i Tune med 4 stuer, 2 vuggestuegrupper og 2 børnehavegrupper. Nørregården er normeret til 78 enheder. Der er p.t. ansat 5 pædagoger, 5 medhjælpere, 1 køkkenassistent og 1 pædagogisk leder, derudover er der ansat vikarer.

Gul stue 0-3 år, 2 medarbejdere, 9 børn

Grøn stue, 0-3 år, 2 medarbejdere, 9 børn

Blå stue, 3-6 år, 2 medarbejdere, 21 børn

Rød stue, 3-6 år, 3 medarbejdere, 23 børn

De 2 vuggestue grupper arbejder tæt sammen og deler tit børnene op i grupper på tværs af stuerne. F.eks. små og store, drenge og piger. Legepladsen bliver flittigt brugt.

Vuggestuen bruger meget tid med at lege på gulvet og de voksne er nærværende og med på gulvet, de ser børnene hvor de er og der skabes ro om legen. De nye og usikre børn bliver mere trygge og tør mere når de voksne er tæt på legen og kan støtte og hjælpe når der er behov.

Ligeledes arbejder de 2 børnehavegrupper tæt sammen. Stuerne er åbne og børnene kan lege hvor de har lyst. Fællesrummet, kælder og tumlesal på skolen bliver også brugt. Børnehaven bruger legepladsen hver dag.

Børnehaven har stor børns gruppe fra oktober til april. Her arbejdes der med at gøre de kommende skolebørn klart til de udfordringer de møder i skolen.

Børnehaven har også fokus på børnenes motorik. Vi har mange sjove lege, der styrker børnenes grovmotorik og på stuerne har vi øje for at styrke finmotorikken. Når børnenes motorik styrkes bliver de mere sikre på sig selv og deres kunnen. Motorik og indlæring hænger tæt sammen.

Når børnene er 4½ år skal de til en motorisk screening. Her kommer sundhedsplejersken og små grupper kommer igennem testen, som er lavet som en sjov "Jungletur". Her får personale og forældre at vide om der er områder der skal styrkes inden skolestart.

Nørregårdens profil er "Sang og Musik". Vi bruger sangen og musikken meget i vores hverdag. I vores arbejde med børnene er musikken ikke et mål i sig selv, men derimod en pædagogisk metode til at give børnene en masse forskellige kompetencer. For gennem sang og musik får vi kendskab til sange, lege og lyde, til rytme og toner. Musikken og sangen styrker koncentrationen, hukommelsen og fantasien. Musikken og sangen skaber glæde og giver nærvær. Gennem sang og musik styrker vi sproget, vi lærer at digte og finde på. Ved at bruge sang og musik lærer vi at vente på hinanden og skiftes til at have tur. Via sang og musik kan vi skabe sammenhold. Sang og musik er en del af vores kultur og vi kan bruge det til vores kreative aktiviteter, vi kan også tage det med ud i naturen. Sang og musik giver lyst til at bevæge sig, eller det kan skabe ro og stilhed.

Hver fredag har vi fredagssang i fællesrummet. Her samles alle i institutionen og vi synger sammen både store som små. Vi bruger sangen meget i hverdagen og synger f.eks. i garderoben når børnene skal have tøj på. Vi synger på legepladsen, vi synger når der skal ryddes op. Vi kan spille på instrumenter eller på spande og bruger skovle som guitar. Når vi har samling synger vi sange. Vi vil arbejde med at få indført ugens sang og få lagt sange ind på hjemmesiden. Ligesom vi vil få mere fokus på at spille på de instrumenter som snart bliver indkøbt.

I Nørregården er de voksne nærværende, omsorgsfulde og anerkendende. Det gør at børnene oplever tryghed og tillid i deres samvær med andre. Børnene udvikler venskaber, og respekterer og accepterer andre. Det gør også at barnet respekteres for den det er og for det barnet føler. Barnet

udvikler selvværd, selvtillid og selvfølelse. Sidst men ikke mindst oplever børnene sig som værdifulde mennesker.

Retningslinjer for arbejdet med sprogvurdering og sprogstimulering af såvel et-sprogede som tosprogede børn

I Nørregården bruger vi meget tid på at styrke børnenes sprog. Vi stimulerer sproget ved at tale meget med børnene og med det enkelte barn. Vi sætter mange ord på de ting og det der sker omkring børnene. Vi læser og fortæller historier, som både styrker børnenes sprog men også deres koncentration, hukommelse, viden og fantasi.

Når børnene er 3,0 - 3,3 år er der et tilbud om en sprogvurderingstest. Denne test tages af personalet i tæt samarbejde med forældrene. Det er kun de børn som personalet og forældre tror der kunne have brug for en ekstra indsats der får taget testen.

Vores tosprogede børn bliver screenet og vurderet af en pædagog, som er specielt uddannet til dette. Hvis barnet har brug for ekstra sprogstimulering får institutionen tildelt 1-2 timer pr. uge. Disse timer bruges til at dette barn får en særlig ekstra sprogstimulering.

I perioder prioriteres 1 mindre gruppe af børn som får en særlig tilrettelagt sproglig stimulering. Her bruger vi også meget tale, spil, historier og små ture.

I det efterfølgende kommer 2 eksempler, det første er fra vuggestuen (0-3 år) og det andet fra børnehaven (3-6 år), i et EVA-skema, der viser, hvordan vi i praksis planlægger og EVAlerer et pædagogisk forløb:

TEMA: Venskaber		☐ Alsidige personlige kompetencer ☒ Sociale kompetencer ☐ Sproglige kompetencer ☐ Krop og bevægelse ☐ Natur og naturfænomener ☐ Kulturelle udtryksformer og værdier
BØRNEGRUPPE: 0-3 årige	TIDSPERIODE: Oktober – marts 2013	

LÆRINGSMÅL:	TEGN PÅ LÆRING:
At skabe et inkluderende miljø i storbørnsgruppen på tværs af stuerne At lære at dele At lære at vente på tur At børnene bliver opmærksomme på hinanden og ser hvad de kan bruge hinanden til.	Opsøger hinanden på tværs af stuerne. At de deler At børnene deltager på lige fod med hinanden = ligeværdigt forhold Bliver bedre til at vente på tur

METODER OG AKTIVITETER:	
Hvad gør vi? -fremhæver de enkelte børns kompetencer i børnegruppen Tirsdays frem til jul	Hvem gør hvad? -Børnene bliver delt op i grupper på tværs, svarende til deres alder og udviklingstrin. Jette og Rikke arbejder i pigegruppen Vi leger, synger og spiller og vi sætter ord på alt hvad børnene gør og på deres bidrag til fællesskabet.

EVALUERINGSSPØRGSMÅL:	DOKUMENTATION - METODE
Er der skabt et inkluderende miljø i børnegruppen Indgår alle piger ligeværdigt i gruppen Er de blevet bedre til at dele legetøj Er de blevet bedre til at vente på deres tur	Iagttagelse og skriftlig dokumentation som arbejdsredskab Hverdagshistorier (2 start 2 slut) Løbende Evaluering – fra gang til gang

DOKUMENTATION – INDSAMLING
Hvem gør hvad? Vi er alle ansvarlige for at projektet løber af stablen Christina og Anja tager sig af de øvrige børn på tværs

TEMA: Toiletbesøg og hygiejne		☒ Alsidige personlige kompetencer ☒ Sociale kompetencer ☒ Sproglige kompetencer ☒ Krop og bevægelse ☐ Natur og naturfænomener ☐ Kulturelle udtryksformer og værdier
BØRNEGRUPPE: 3-6 årige	TIDSPERIODE: Sept. 2012 –Nov. 2012	

LÆRINGSMÅL:	TEGN PÅ LÆRING:
At skabe et roligt miljø omkring toiletbesøg At gå på toilet Ramme toilet Tørre sig selv(5 år) Tøj/bukser af og på At børnene lærer at vaske hænder rigtigt med sæbe At tørre hænder uden at bruge 10 stykker papir At lære at pudse næse selv	At børnene gør det selv At vi voksne kan se fremskridt At der ikke er tis, vand og papir på gulvet At der er ro på toilettet At der er plads til børnene med deres forskelligheder – nogle har brug for mere tid, nogen har brug for mere hjælp/guidning

METODER OG AKTIVITETER:	
Sætte en plet i toilettet Små grupper på toilettet af gangen De voksne bruger positivt ledelse	Hvem gør hvad? Mikkel maler pletter med neglelak Alle voksne

EVALUERINGSSPØRGSMÅL:	DOKUMENTATION - METODE
Er der blevet skabt et roligt toiletmiljø? Hvordan ser situationen ud i børneperspektiv? Ved børnene hvordan ”besøget” foregår? Hvordan indfries de 4 læreplansmål?	Hverdagshistorier Foto af håndvask (etik) Referater af stuemøder, hvor vi drøfter hvordan det går, hvad der skal ændres og hvad der er godt, læreplanstemaerne

DOKUMENTATION – INDSAMLING
Hvem gør hvad? Alle personaler laver hverdagsfortællinger – skriftligt 1 hver i starten af perioden 1 hver i slutningen af perioden Samle foto – Kirsten Opslag, referater og sang gemmes

FAKTA – MØLLEHAVEN

Møllehaven er en integreret institution. Der er 4 børnehavegrupper med 16 børn i hver. I vuggestuen er der 8 henholdsvis 7 børn i hver gruppe. Der er p.t. 17 ansatte i Møllehaven.

1 pædagogisk leder

8 pædagoger

5 medhjælpere

2 Pædagogiske assistenter (pædagogisk grunduddannelse)

1 kost og ernæringsassistent.

Der er 2 primærmedarbejdere fordelt på hver gruppe, når vi er fuldt normeret.

I Møllehaven har vuggestuen fuld forplejning. Maden bliver tilberedt og er 78% økologisk. (dette er på baggrund af de seneste 3 måneders beregninger ved fødeVAREstyrelsen) % satsen kan derfor løbende ændre sig lidt.

Børnehavebørnene har madpakker og frugt med hjemmefra.

Møllehaven har "kultur og kreativitet" som profil. Det betyder, at vi ud over arbejdet med de 6 læreplanstemaer lægger særlig meget vægt på, at børnene har mulighed for at kunne arbejde med deres sprog, krop, fantasi, sang musik, fortællinger og bruge forskellige udtryksformer.

Ved kultur forstår vi samværsform "sådan gør vi her" som måden vi taler med hinanden på, hvordan vi afholder højtider. Kultur er foranderlig og forhandles i det sociale sammenspil mellem de implicerede og det omgivende samfund

Kreativitet forstår vi på den ene side som noget kunstnerisk og æstetisk. (f.eks. ophæng af børnenes kunstværker) men det handler også om se børnenes ønsker, og lade dem være medudvikler af den måde vi er sammen på og de aktiviteter der sker (gribe børnenes spor)

Vores mål i forhold til vores profil er, at barnet får en forståelse og begreb om den verden der omgiver den, via de værdier, historier, traditioner, samværsformer som kulturen består af.

De voksne vil gennem forskellige aktiviteter inspirere børnene kulturelt. I Møllehaven har vi kultur for, at videregive traditioner som påske, jul, fastelavn etc. I løbet af året prioriter vi forskellige aktiviteter som, at opføre cirkusforestilling, at komme på koloni, teaterforestillinger, og samarbejde med en kunstmaler der introducerer børn og personale til at udtrykke sig billedligt. Derudover har vi musikpædagoger en gang om ugen i 10 uger, og vi bruger biblioteket og ipads og computere til, at hente oplysninger og inspiration til emner/temaer

På Møllehavens årshjul vil der fremgå på hvilke tidspunkter der arbejdes med de forskellige læreplanstemaer.

For at være med til, at sikre børneperspektivet og det, at der udveksles ideer, inviteres børnene til ”såkaldte fokuserede samtaler” hvor de får mulighed for at være i dialog om forskellige emner der optager dem. Det kan være: ”Hvor er institutionens bedste legesteder”, ”Hvad må børnene bestemme etc.”.

For at understøtte ovennævnte er læringsmiljøet i Møllehaven indrettet i funktionsomdelte rum, som inspirerer og giver børnene mulighed for i dagligdagen, at udfolde sig i forhold til de 6 læreplanstemaer.

I praksis betyder det, at hvert rum indbyder til særlige aktiviteter som f.eks. værksted, sprog, konstruktionslege etc. Disse rum er særlig tilgængelige om formiddagen, idet de voksne fordeler sig. På den måde er der åbent for forskellige lege og børnene kan søge venskaber på tværs af grupperne. I kælderen har vi indrettet et rytmik og bevægelsesrum, og vi har en meget stor legeplads med sand, skov, bakker etc.

Når vi arbejder pædagogisk med funktionsopdelte rum, er det fordi vi vil give børnene frihed og mulighed for medbestemmelse og valg af aktivitet / fællesskaber ud fra eget engagement. Samtidig ønsker vi, at sikre tryghed og derfor er alle børn i basisgrupper med faste voksne, hvor de er sammen om nogle af dagligdagens faste rutiner som spisning, samling, og ind imellem også planlagte pædagogiske aktiviteter. (gruppeuger, minigrupper, mobbefri kuffert m.v.)

Retningslinjer for arbejdet med sprogvurdering og sprogstimulering af såvel et-sprogede som tosprogede børn.

Sprogudviklingen understøttes som beskrevet under fællesdelen.

I Møllehaven er det vores mål, at barnet lærer at samtale og at det kan sætte ord på tanker og følelser.

I den pædagogiske praksis sker dette ved, at vi sætter ord på hvad vi gør/ser og hjælper børnene med at sætte ord på tanker og følelser i hverdagen. Vi bruger bl.a. Mobbefri kuffert i børnehaven i aftalte perioder.

I 2011 har vi arbejdet med sprog og læringsspillet ABCity. (dette fortsætter vi indtil videre med 5 år frem) I 2012 har vi indrettet særlige læserum for, at kunne arbejde mere tematisk med sproget og anvende dialogisk læsning.

Dialogisk læsning foregår i mindre grupper af 4-6 børn efter alder/ordforråd og sprogforståelse, i et dertil indrettet rum i vuggestuen og børnehaven. I vinterhalvåret etablerer børnehaven en minigruppe for børn der har brug for særlig stimulering. Der kan være forskellige grunde til at et barn bliver tilbudt plads i den gruppe. Det kan f.eks. være et barn der har svært ved, at turde være midtpunkt eller har taleproblemer. Minigruppen arbejder hovedsagelig med sang, musik og mundmotorik. For at sikre fordybelse arbejder vi systematisk og bruger gentagelser i forhold til sprogarbejdet via forskellige emner/temaer.

Hverdagsfortælling hvor barnet erindrer og viser at der er sket en læring.

”vi sidder i en rundkreds på gulvet. Jeg går hen for at hente de rim og remser vi arbejder med.

Dreng 2 ½ år: I dag skal vi have dem alle sammen. Jeg tager alle 4 med inden jeg får sat mig siger

Dreng 2 ½ år: Nede i fru Hansens kælder, kan man købe frikadeller, når man køber.....

Dreng 2 1/2 år går i stå, så vi siger i kor: når man køber margarine, må man ikke stå og grine, når man køber æg må man ikke lave skæg.”

I det efterfølgende kommer 2 eksempler, det første er fra vuggestuen (0-3 år) og det andet fra børnehaven (3-6 år), i et EVA-skema, der viser, hvordan vi i praksis planlægger og EVAlerer et pædagogisk forløb:

TEMA: Inklusion og frokost		☐ Alsidige personlige kompetencer ☐ Sociale kompetencer ☒ Sproglige kompetencer ☐ Krop og bevægelse ☐ Natur og naturfænomener ☐ Kulturelle udtryksformer og værdier
BØRNEGRUPPE: 0-3 årige	TIDSPERIODE: Oktober 2012- juni 2013	
LÆRINGSMÅL:		TEGN PÅ LÆRING:
<p>At børnene peger / beder om det de gerne vil have.</p> <p>-At børnene taler sammen ved bordet, hjælper hinanden i et inkluderende miljø</p> <p>-At børnene bliver selvhjulpne (øse mad op selv/spise selv)</p> <p>-At vi afslutter måltidet med en sang1</p>		<p>-At børnene gør det</p> <p>-At børnene er rolige og medskabere af en god stemning og et inkluderende miljø.</p> <p>-At børnene kan eller selv kan tage initiativ.</p> <p>-At børnene ved at vi synger inden vi rejser os</p>

METODER OG AKTIVITETER:	
<p>Hvad gør vi? Afsætter tid af på afdelingsmøder til at diskutere frokosten</p> <p>-Der skal skrives minimum 2 praksishistorier med fokus på årshjulet læringstema og inklusion/frokost.</p> <p>-Afsætte tid til Marte Meo</p> <p>-Bruger foto til intern brug.</p> <p>-MidtvejsEVALuering medio 2012, med henblik på at beskrive nyt projekt...</p> <p>Børnene spiser frokost i små grupper</p> <p>Børnene øser selv mad op, der synges en sang ved måltidets afslutning</p>	<p>Hvem gør hvad? -Alle deltager.</p> <p>-Leder sikrer tid til opfølgning på afdelingsmøderne.</p> <p>-Louise skal have tid til Marte Meo.</p> <p>-Alle</p> <p>-Alle</p>

TEMA: Inklusion og frokost.		☐ Alsidige personlige kompetencer ☐ Sociale kompetencer ☒ Sproglige kompetencer ☐ Krop og bevægelse ☐ Natur og naturfænomener ☐ Kulturelle udtryksformer og værdier
BØRNEGRUPPE: 0-3 årige	TIDSPERIODE: 2013-2014	
EVALUERINGSSPØRGSMÅL:		DOKUMENTATION - METODE
<p>-Peger/ beder børnene om det de gerne vil have?</p> <p>-Er børnene rolige og medskabere af en god stemning og et inkluderende miljø. (acceptere sidekammeraten)</p> <p>-Tager børnene selv initiativ til at tage mad og øse op.</p> <p>_Accepterer børnene at vi afslutter måltidet med en sang</p>		<p>Beskriver praksis med hverdagsfortællinger</p> <p>-Foto</p> <p>-Bruger billedskærmen og opslagstavler.</p> <p>-Marte Meo til intern brug.</p>

DOKUMENTATION – INDSAMLING
<p>Hvem gør hvad?</p> <p>I Vuggestue voksne Louise Marte Meo sidste onsdag i måneden.</p> <p>Tina er hjælper til hverdagsfortællinger</p> <p>Mellemgruppen på værkstedet, 2 grupper hver anden måned</p>

TEMA: Inklusion og legekultur i en børnegruppe		☐ Alsidige personlige kompetencer
		☐ Sociale kompetencer
		☒ Sproglige kompetencer
BØRNEGRUPPE: 3-6 årige	TIDSPERIODE: Oktober 2012 – Marts 2013	☐ Krop og bevægelse
		☐ Natur og naturfænomener
		☐ Kulturelle udtryksformer og værdier

LÆRINGSMÅL:	TEGN PÅ LÆRING:
<p>1</p> <p>--At børnene får øje på hinandens ressourcer og forståelse for hinanden, ved at skabe tilrettelagte strukturerede lege, som vi tror kan have en afsmittende effekt på deres relationer i den frie leg. - et mere inkluderende børne legemiljø.</p> <p>-At børnene får øje på hinanden i nye sammenhænge - og accepterer hinanden og løser konflikter.</p> <p>- at børnene er medbestemmende i hvilket fælles tredje (leg) de skal være sammen om og involvere i, og at de udtrykker at det er det der sker</p>	<p>At børnene inviterer til hinandens lege- At børnene italesætter nye historier om hinanden og hinandens kompetencer. At den frie leg bliver mindre konfliktfyldt</p> <p>-At børnene får løst konflikterne i dialog og går i dialog</p> <p>- At børnene får lyst til at henvende sig til voksne og være med til at sætte aktiviteter de har lyst til i gang.</p>

METODER OG AKTIVITETER:	
<p>Hvad gør vi?</p> <p>-Afsætter tid af til sammen med en ressourcepædagog til løbende at planlægge forløbet og justere undervejs</p> <p>-Der skal skrives minimum 2 hverdagsfortællinger fra hver struktureret igangsat leg med drengene. For at analysere på erfaringer.</p> <p>-der optages video / Marte Meo</p> <p>Der laves struktureret leg i motorikrummet.</p>	<p>Hvem gør hvad?</p> <p>-Leder sikrer tid til stuen..</p> <p>-Leder sikrer tid til opfølgning på møder med ressourceperson og til opfølgning på afdelingsmøder</p> <p>Tid til marte meo sker ved ressourcepædagog.</p>

<p>Muligheder og ressourcer i legen og hos børnene italesættes af de voksne</p> <p>-Bruger foto til intern brug.</p> <p>-MidtvejsEVALuering til foråret, (men henblik på at lave liggende forsøg med grupper af børn).</p>	<p>Stuen</p> <p>Alle på p- mødet</p>
--	--------------------------------------

DOKUMENTATION – INDSAMLING

Hvem gør hvad?

De gruppeansvarlige Marianne og Henia

Alle skriver hverdagsfortællinger til p-mødet fra den frie leg.

FAKTA – VESTERBO

Vesterbo er en idrætsbørnehave som modtager børnene fra de er 2 år.

Vi er normeret til 51 enheder, og børnene er pt. fordelt således.

Krudtuglerne: 2-6 år, 4 medarbejdere, 26 børn

Rødderne: 2-6 år, 4 medarbejdere, 26 børn

De ansatte, som alle er kvinder, fordeler sig således:

3 pædagoger

5 pædagogmedhjælpere

Børnehaven er beliggende i Greve landsby. Børnene kommer primært fra ressource stærke familier, og en del af børnene er søskendepar. Her er meget få 2 sprogede børn, pt. kun 1 barn som er fuldt ud integreret i institutionen.

Vesterbo har tilknyttet en minibus, som der bruges til ture ud af huset. Bussen kan køre med 7 børn ad gangen.

Læringsmål i praksis

Da vi er en idrætsbørnehave, har vi naturligvis især fokus på pædagogisk idræt. Vi ved, at en god grundmotorik giver større overskud til andre ting og øger barnets selvtillid og evne til at danne sociale relationer.

I den pædagogiske idræt arbejder vi med **4 fokuspunkter**, som er:

- **fysisk pædagogisk idræt**, hvor vi laver aktiviteter, der udvikler børnenes motorik, styrke, kondition, krops-udtryk og koordination.
- **Social pædagogisk idræt**, hvor vi laver aktiviteter, der udvikler børnenes evner indenfor rolle-skift, medansvar, samarbejde, kommunikation, empati og solidaritet.
- **Kognitiv pædagogisk idræt**, hvor vi laver aktiviteter, der udvikler børnenes omstillingsevne, deres hukommelse, evne til at følge regler og normer og taktik.
- **Psykisk pædagogisk idræt**, hvor vi laver aktiviteter, der udvikler børnenes tillid til andre, initiativ, evne til at vente på tur og problemløsning.

Vi sørger for at medtænke idræt, leg og bevægelse ind i mange situationer i løbet af dagen både i *det formelle læringsrum*, hvor de voksne sætter rammerne for den pædagogiske idræt og børnene får lov til at få medbestemmelse ved at komme med ideer i aktiviteten/legen, samt i *det uformelle læringsrum*, hvor børnene i den frie leg både ude og inde må bruge møbler til at lave forhindringsbane, hoppe fra bænke og stole ned på madras osv.

Udover pædagogisk idræt arbejder vi med de 6 læreplanstemaer som beskrevet i børnehusets fælles del.

Vores tema for den kommende periode bliver Inklusion, hvor sociale og sproglige kompetencer udvikles. Børnegruppen er vores storbørnsgruppe, de 4-6 årige.

Tema, læringsmål, metoder, EVALuering og dokumentation er beskrevet i EVA-modellen nedenfor.

Retningslinier for arbejdet med sprogvurderinger og sprog stimulering af såvel et-sprogede som to-sprogede børn.

Alle børn i Vesterbo tilbydes en sprogvurdering, når de er mellem 2.9 år og 3.4 år gamle.

Forældrene får udleveret en pjece, så de kan læse hvad drejer sig om og om hvordan sprogvurderingen foregår.

Når pædagogen har foretaget sprogvurderingen kan man se, hvilken indsats, der er behov for i forhold til barnets sproglige udvikling.

Børnene kan have behov for en generel pædagogisk sproglig indsats eller hvis barnet har nogle enkelte sproglige vanskeligheder, er der behov for en fokuseret indsats i børnehaven og i hjemmet, hvor vi og forældrene arbejder mere målrettet og fokuseret på det, der er vanskeligt for barnet. Er der mange eller store sproglige vanskeligheder, kan det være nødvendigt med en særlig indsats, hvor både talepædagog, forældre og børnehave inddrages, for i fællesskab at hjælpe og støtte barnets sproglige udvikling.

Alle børn i Vesterbo får tilbuddet om en sprogvurdering, men hvis barnet har et andet modersmål end dansk, vil barnet blive sprogscreenet en gang om året af en særligt uddannet screeningspædagog, det sker for at holde øje med, at barnets sprog udvikler sig som det skal.

Vesterbo har sin egen lille sproggruppe for børn med et særligt behov for en ekstra indsats i forhold til deres sproglige udvikling.

Gruppen samles hver mandag kl. 9 – 10.30.

I sproggruppen arbejder vi målrettet med forskellige temaer og emner, som tager afsæt i lige præcis de behov gruppens børn har. I øjeblikket har vi en meget homogen sproggruppe, hvor alle har brug for at få udvidet deres ordforråd og sprogforståelse. Men det kan også være børn med f.eks. udtalevanskeligheder.

Vi har haft et tæt samarbejde med talepædagogen, som er tilknyttet Vesterbo. Hun har vejledt os i, hvordan vi målrettet kan arbejde med børnenes forskellige sproglige vanskeligheder. Vi har bl.a. deltaget i et sprogforløb (temapakke 3), hvor vi arbejder struktureret med et tema, som vi har valgt. Metoden består i, at man vælger sig mål, f.eks. udvidelse af børnenes ordforråd. Så vælger man sig et emne, f.eks. bondegårdsdyr, og vælger forskellige måder at arbejde rundt om emnet på, f.eks. med spil, sange, rytmik, historier, ture, trylledej, ordkort, samtalekuffert, trampolin, rim/remser, dialogisk læsning osv.

Når man så har arbejdet en måned eller to med et givent emne, så vælger man et nyt. Emnerne vælges ud fra børnenes behov eller interesse.

I det efterfølgende kommer 1 eksempel fra,, i et EVA-skema, (3-6 år) der viser, hvordan vi i praksis planlægger og EVAler et pædagogisk forløb:

TEMA: Inklusion, hvor sociale og sproglige kompetencer udvikles		☐ Alsidige personlige kompetencer
BØRNEGRUPPE: Storbørnsgruppen	TIDSPERIODE: Sept-nov 2012	☒ Sociale kompetencer
		☒ Sproglige kompetencer
		☐ Krop og bevægelse
		☐ Natur og naturfænomener
		☐ Kulturelle udtryksformer og værdier

LÆRINGSMÅL:	TEGN PÅ LÆRING:
<p>Når vi arbejder med temaet vil vi sætte fokus på følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at børnene udvikler solide sociale kompetencer, herunder at de lærer at respektere hinanden samt at acceptere hinandens forskelligheder - at børnene udvikler deres ordforråd og begrebsverden og lærer at bruge sproget som kommunikationsform, også i konfliktssituationer 	<p>Vi kan se at vi arbejder med vores læringsmål, når børnene:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gerne vil have flere med i legen - lytter til hinanden - venter på at det bliver deres tur. - siger fra verbalt i stedet for at skrike eller slå

METODER OG AKTIVITETER:	
<p>Hvad gør vi?</p> <ul style="list-style-type: none"> - de voksne skal i positive vendinger italesætte børnenes forskelligheder, samt italesætte børnenenes ressourcer. - de voksne skal sige det højt, så de andre børn kan høre når nogen har gjort noget godt. - børn, såvel som voksne, skal hjælpe hinanden i hverdagens rutiner, eks hente mælk og kopper til hinanden. - til samlinger sætter de voksne lege/aktiviteter i gang, hvor børnene skal samarbejde, vente på tur, massere hinanden osv. Vi laver sang/fagtelege der udvikler børnenes sprogforståelse og begrebsverden. -vi sætter ord på det vi gør og fortæller om de ting vi omgiver os med. -en lille gruppe med forskellige sproglige vanskeligheder tilbydes hver uge sprogstimulering. 	<p>Hvem gør hvad?</p> <ul style="list-style-type: none"> -alle voksne sørger for at italesætte børnene i positive vendinger overfor de andre børn - alle voksne husker på, at give børnene små opgaver og opfordrer dem til at hjælpe hinanden. - til samling er det personalet på hver stue der beslutter hvilken aktivitet/leg der skal igangsættes med udgangspunkt i børnegruppens behov for dagen. -den voksen der planlægger samlingen skal have sig for øje, at der hver dag indgår en leg eller aktivitet der kan bidrage til at indfri læringsmålene. eksempelvis sang/fagtelege, forholdsordslege, samarbejdslege, fysiske lege, gættelege og lege hvor vi venter på tur. -vi bruger fri for mobberi mappen og de voksne hjælper børnene med at sætte ord på i konfliktsituationer.

TEMA: inklusion hvor sociale og sproglige kompetencer udvikles		☐ Alsidige personlige kompetencer ☒ Sociale kompetencer ☒ Sproglige kompetencer ☐ Krop og bevægelse ☐ Natur og naturfænomener ☐ Kulturelle udtryksformer og værdier
BØRNEGRUPPE: storbørnsgruppen 4-6 år	TIDSPERIODE: september-november 2012	
EVALUERINGSSPØRGSMÅL:		DOKUMENTATION - METODE
<p>Kan vi se at:</p> <ul style="list-style-type: none"> - børnene er gode til at invitere hinanden ind i legen? -børnene leger på trods af deres forskelligheder? -børnene venter på at det bliver deres tur? -børnene lytter til hinanden? -børnene bruger sproget som kommunikationsform i deres kontakt til børn og voksne i konfliktssituationer? 		<p>Vi vælger disse dokumentationsmetoder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bruge fotodokumentation, samt filme med vores ipad. Vi kan filme i samlingsituationen samt når børnene leger i den frie leg. Herigennem kan vi se, hvordan børnene kommunikere med hinanden og venter på tur. - hver voksen skal nedskrive en praksisfortælling med fokus på 1 eller flere af læringsmålene. -at vi på en fast ugedag har fokus på børnenes konflikthåndtering og notere det ned på et ark - personalet EVALuerer fælles på personalemødet i januar 2013

DOKUMENTATION – INDSAMLING
<p>Hvem gør hvad?</p> <p>Der laves løbende fotodokumentation i bogen, som forældrene kigger i.</p> <p>Herudover laves der plancher.</p> <p>1 voksen fra hver stue (Anne og Britt) står for at indsamle videodokumentation fra samlings-situationerne</p> <p>1 voksen (Britt) sørger for, at børnene bliver filmet i den frie leg- 1 gang i september, 1 i oktober, 1 i november.</p> <p>Katja udfærdiger en liste over hvornår og hvem der laver en praksisfortælling</p> <p>Katja laver en liste hvorpå de voksne kan kommentere på børnenes konfliktåndtering i løbet af en dag.</p>

EVALuering af PLP 2010 – Tidligere Troldelunden (+Møllehaven fra tidligere Sirius)

PLP 2010 dækker perioden maj 2010-april 2011. I forbindelse med omstrukturering af distrikter og sammenlægning af institutioner, er der ikke blevet udarbejdet en ny læreplan for 2011/2012, men i stedet er der arbejdet videre med ovenstående læreplan. Det er denne PLP 2010, der ligger til grund for EVALueringen. Indsatsområdet i 2011 har været Greve Kommunes Inklusionsprojekt, med deraf følgende ugekurser for alle personaler.

Kriterierne for EVALueringen er nedenstående:

”Troldelundens EVALuering af PLP vil finde sted på sidste MED-møde 2010. Det vil forinden være koordineret med næstformanden, som så kan drøfte det med medarbejderne. Næstformanden, 1 pædagogisk leder og distriktslederen vil samle den endelige EVALuering.

Vi forventer at bruge materialet fra EVA.

Troldelundens delprocesser i EVALueringen vil finde sted på p-møderne d. 26.08.10 og d. 12.10.10. Ledelsesteamet vil på teammøderne imellem p-møderne koordinere det materiale, som bliver udarbejdet.

Den afsluttende EVALuering finder sted i slutningen af ”læreplansåret” ud fra nedenstående disposition – svarende til rubrikkerne under afsnit 3.

- a) Et eksempel på et fokuseret EVALueringsforløb (efter EVA’s ”Tegn på Læring”) – med udgangspunkt i et af de læreplanstemaer dagtilbuddet selv har lagt hovedvægt på.
- b) Opfyldelse af de øvrige læreplanstemaer – kort resumé af EVALuering af dette.
- c) Arbejdsprocessen med den pædagogiske læreplan, herunder:
 - Brugen af EVA’s ”tegn på læring”
 - Inddragelse af forældrebestyrelsen i forhold til udarbejdelse, EVALuering og opfølgning
 - Praksisfortællinger eller andre refleksionsværktøjer
- d) Kobling til aktuel aftalestyring
- e) Samspil med Greve Kommunes Børne- og ungepolitik
- f) Evt. supplerende temaer/problemstillinger som dagtilbuddet selv ønsker at beskrive
- g) Afslutning: Hvad har personalet lært i de forløbne år – og hvad dette medfører i forhold til kommende pædagogisk læreplan.”

Ad a)

Der vedlægges et eksempel fra Møllehaven's EVALuering

<p>Vurdering og opfølgning</p> <p>EVALuerings spørgsmål børnehave:</p> <p>Kan børnene tilgodese andres ønsker(empati)?</p> <p>Kan børnene indgå i forhandlinger med andre børn?</p> <p>Er børnene opmærksom på andre?</p> <p>Taler børnene pænt til andre (få skældsord)?</p> <p>Er børnene i stand til at sige både til og fra på en hensigtsmæssig måde?</p> <p>Har børnene få konflikter?</p> <p>Føler børnene sig værdsat i fællesskabet, er glade og har venner?</p> <p>Deltager børnene aktivt i fællesskabet?</p> <p>Henvender børnene sig til den voksen, det føler sig tryk ved?</p> <p>Jf. midtvejsEVALuering oktober 2010, er der tilføjet flg. tillægsEVALueringsspørgsmål, hvor fokus her er den voksnes rolle i f.t. at barnet føler sig værdsat..</p> <ul style="list-style-type: none">- Udviser den voksne opmærksomhed på det enkelte barn ?- Deltager den voksne nærværende i samværet med barnet ?- Er den voksne opmærksom på, om barnet udviser glæde ved mødet med et andet menneske ?- Er den voksne opmærksom at, om barnet føler sig set, mens det venter på sin tur (garderobe, spisning, opstart af aktiviteter m.m.) ?- <p>Den endelige EVALuering af PLP er midtvejsEVALueringen samt besvarelsen/bearbejdelsen af tillægsspørgsmålene</p>
<p>Hvad viser dokumentationen om vores EVALueringsspørgsmål?</p> <ol style="list-style-type: none">1) Generelt udviser den voksne stor opmærksomhed for det enkelte barn, og de voksne er gode til at være undrende og spørge indtil barnets bekymring.2) Der bliver lagt stor vægt på, at være nærværende i samværet med barnet. (holde i hånd, smile, give krammer, tale med barnet) så barnet kan føle sig tryk.3) Børnene får anerkendelse af den voksne, når de udviser empati og hjælpsomhed, samt glæde i mødet med andre.4) Når de voksne informere og kommunikere med børnene, føler de sig set og anerkendt mens de venter på tur.
<p>Hvad har vi lært af forløbet?</p>

Hvad tager vi med os fremover?

Ad b)

Samtlige institutioner i Troldelunden arbejder løbende med alle 6 læreplanstemaer. Det er individuelt hvordan, der arbejdes, men i alle institutionerne er det sikret, at samtlige temaer har været i spil i løbet af denne PLP's periode. Der foreligger dokumentation for arbejdet med temaerne i den enkelte institution. Denne dokumentation forefindes bl.a. som billeder, dagbogsskrivning, udfyldte dokumentationsskemaer. En del dokumentation har også været at skrive på opslagstavlerne til forældrene. Denne dokumentation er derfor ikke blivende.

Ad c)

Der er i større eller mindre omfang brugt EVA's "tegn på læring" i det konkrete skema. Dog er de dokumentationsark, der er i den enkelte institution udarbejdet efter grundprincipperne i EVA.

Arbejdet med at EVALuere har givet fokus for personalet på deres arbejdsmetoder og den pædagogiske forpligtelse i arbejdet med de 6 læreplanstemaer.

Forældrebestyrelsen i Troldelunden er løbende blevet informeret omkring arbejdet med PLP 2010. Praksisfortællingerne der er brugt som eksempler i PLP 2010 er løbende videreudviklet til brug for den pædagogiske praksis. Vi har i den proces erkendt, at det er vigtigt for den samlede personalegruppe at vide endnu mere omkring brugen af praksishistorier til at udvikle den pædagogiske praksis, at der i den kommende PLP periode er afsat tid til undervisning af personalet i brugen heraf.

Ad d)

Aftalestyringen for 2010 har været implementering af profilinstitutionerne, jf. de enkelte institutioners beskrivelser på s. 17 og 18. Det har været en lang proces, der til stadighed er under udvikling. I forbindelse med sammenlægningen af Tune Vuggestue og Børnehave til JUNGLEN, har personalet valgt en ny profil "Sang og bevægelse" og efter omstruktureringen af distrikterne, hvor Møllehaven blev en del af det nye Distrikt Vest, har de også valgt en profil "Kultur og kreativitet"

Ad e)

Det har været en integreret del af den pædagogiske praksis i Troldelunden. En praksis vi har videreført i Distrikt Vest.

Ad f)

Distriktets institutioner har ingen supplerende temaer de ønsker at beskrive.

Ad g)

Når en PLP EVALueres bliver det synligt og mærkbart for personalet om, hvilke metoder der virker, og hvor vigtigt det er, at planlægge institutionens aktiviteter med udgangspunkt i de 6 læreplanstemaer. Derfor arbejder vi hele tiden i Distrikt Vest på at gøre PLP'en til et så nærværende værktøj i dagligdagen som overhovedet muligt.

Distriktet har gennem forløbet erfaret, at det er væsentligt i højere grad at få børneperspektivet med – Det vil derfor være meningsfuldt, og et mål, for at sikre sammenhæng mellem PLP og børnemiljøvurderingen, at der tolkes på børnenes perspektiv og/eller at deres udsagn kommer direkte til udtryk i EVALueringsdelen i EVA skemaerne.

Som eksempel, kan der også gennemføres interview med børn om det fysiske, psykiske og eller æstetiske miljø.